

Tärä Tikani Käne Pablokwe

Nitre Tesalónicabokrä

1 Tesalonicenses

Tärä ne abko tikani Pablokwe kä 50-51 angwane, aise te tärä ne abko tikani bari käne kwe. Pablo nikani Ngöbö kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, nikani Silvanobe amne Timoteobe. Pablo namani Ngöbö Kukwei kuin kädriere juta Tesalónicate angwane, ni kwati namani romon kräke, abtä ngitian, nikani nebe juta Atenate mda. Yebti Pablo tö namani rikai sribireta Tesalónicate nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo die mikakäre nüne bari Jesukrä, akwa ñan nikantia yete. Akwa nitre Tesalónicabo tödekaka Jesubti nämane ja tare nike nitre tödekaka ñakare Jesubti ye kisete, aise te Timoteo aibe juaninta Pablokwe tärä ne ngwena nitre Tesalónicabo die mike. Ye abko tärä tikani Hechos 17.1-14 yebtä.

Pablokwe tärä juani abko tikani krörö kwe ja täritäri: nitre Tesalónicabo gätäkä Jesu käbti abko kräke Ngöbökkwe jäandrän kuin nuenbare, abtä Pablokwe kuin niebare Ngöböye. Erere arato, Ngöbö nämane bentre abko Pablokwe mikaninta töre ietre.

Bobukäre abko, Pablokwe nünabare ño nitre Tesalónicabo ngätäite amne niaratre tarebare ño kwe abko mikaninta töre kwe ietre. Pablokwe tärä tikani kore nitre Tesalónicabo die mikakäre nüne käre Jesukristokrä.

Bämäkäre abko, Pablokwe nitre Tesalónicabo töi diani nüne bari Jesukristokrä. Mdäkäre abko, ni tödekaka Jesubti tä krüte, btä dreta nakenkä abko niebare kwe ietre. Mräkäre abko, nikwe Jesukristo ngibiadre ngäbti ño kisere abko niebare kwe arato.

Pablota köbö ngwentari

1 1 Mun gätäkä Jesu käbti
tä nekete ni Rün Ngöbökkri
amne ni Dänkién Jesukristokri
käta nüne juta Tesalónicate, ye
ie ti Pablo, Silvano amne Timo-
teo käta köbö ngwentari. Ngö-
bö raba ja moto mike kuin
munkrä amne, mun raba nüne

jäme Ngöbö diebti, ie nun
tö.

Pablota kuin niere nitre Tesalónicaboye

2 Ja mräkätre, käre nunta
kuin niere Ngöböye mun jökrä-
btä amne, nunta blite Ngöböbe
angwane, nunta blite ben mun-
krä. 3 Erere arato, nunta blite

Ngöbö ni Rün nikwebe angwane, munta tödeke kwatibe Ngöböti abtä munta sribi kuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nüke töre nunye. Erere arato, munta Ngöbö tarere abtä munta jändrän kuinkuin nuene ni mda mdakrä abko käre tä nüke töre nunye. Erere arato, munta ni Dänkien Jesukristo ngibiare ngäbti abtä munta nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko käre tä nüke töre nunye.

4 Ja mräkätre, Ngöböta mun tarere. Niarakwe mun dianinkä jen jakrä, ye abko gare kuin nunye, **5** ñobtä ñan angwane nun jataba kukwe kuin Jesukristobtä kädriere munbe angwane, ñan nunkwe blitabare jirekäbe, akwa nun köböire Ngöbökwe ja di kri mikani gare munye amne, Ngöbö Üai Deme käkwe sribi nuenbare kri mun ngätäite. Erere arato, kukwe ne abko era metre nunkrä abko näma gare munye. Ye mden kisete, Ngöbökwe mun dianinkä jen jakrä gare kuin nunye. Erere arato, nun näma munbe angwane, nun näma jändrän kuinkuin aibe nuene munkrä abko garera mun jökräye. **6** Ye abko, nun näma nüne ño, erere arato ni Dänkienkwe nünbare ño, ye kwrere mun jatani nüne abko krörö: Munkwe kukwe kuin Jesubtä kani ngäbti, ye dokwäre mun näma ja tare nike, akwa Ngöbö Üai Deme köböire kä namani bäri nuäre munbtä. **7** Ye mdenbtä abko, nitre gätäkä Jesu käbti nünanka kä Macedoniate amne kä

Acayate, kräke mun nämane ütiäte kri, aisetet munkwe nünbare ño, ye abko käkwe niaratré tötitikani nünanbtä. **8** Erere arato, kukwe kuin ni Dänkienbtä, ye abko ñan nitre Macedonia bo amne Acayabo aibe ie gare akwa, mun köböire kukwe ye nena gare mente temen. Ye aiste ñan nunkwe kukwe ye mikadre gare amne batibe rabadi gare ni mda mdaye, **9-10** ñobtä ñan angwane nun nükani mun ngätäite angwane, munkwe nun kani ngäbti ño, ye abko garera ni mda mdaye. Erere arato, munkwe jändrän dätebare ngöbö ngwarbere tuanimetre ño, bti munkwe Ngöbö nire era metre kani ngäbti ño sribikäre kräke, amne Jesu Ngöbö Odei tä kä käinbtä abko munta ngibiare ngäbti abko nena gare ni mda mdaye abko erere tä niere nunye. Jesu ye abko müre ketani, bti Ngöbökwe mikaninta nire. Ngöbökwe ni mikadi ja ngie nuen, ye ngäniene Jesuta ni dentari.

Sribi Pablokwe nitre Tosalónicabobe

2 **1** Ja mräkätre, nun janama mun känti, ye abko ñan nun janama ngoto nike ngwarbe, ye gare kuin munye. **2** Nun janama mun känti, ye känenkri nun näma juta Filipos angwane, nitre yete käkwe nun mikaba ja tare nike kri amne nun mikaba ngwarbe jae kwetre arato. Nun rüe rababa kwati mun känti arato, akwa Ngöbökwe nun die mikaba ja kukwei kuin kädriere munbe,

aisete nunkwe ja moto mikaba kwekbe blitakäre munbe,
3 ñobtä ñan angwane kukwe era erere nunkwe kädrieba amne, ñan nun näma blite ja töi blobti. Erere arato, nun ñan tö rababa mun ngökai jire chi. **4** Akwa Ngöbökwe tödekani nunbti sribi ne nuenkäre, käkwe nun mikani ja kukwei kuin kädriere abko erere nunta dirire. Ye abko nun ñan tö ni mda mda moto mikai nuäre diribtä kore, akwa Ngöbö aibe nun tö moto mikai nuäre, ñobtä ñan angwane Ngöbö aibe käta ni moto ño abko tuente aiset. **5** Ye mdenbtä, nunkwe ñan blitaba nuäre nuäre jire batimun näkwitakäre. Erere arato, ñan nun janama bike kuin munbe ngwian diankäre jae munkän, ye gare kuin munye amne tuen kuin Ngöböye. **6** Erere arato, ñan nun käikitadrekä munkwe amne ni mda mdakwe, abkokäre nunkwe Ngöbö kukwei kädrieba.

Nun abko Jesukristo kukwei ngwianka, aisetetun rabadre sribi ütiä kärere munye, akwa nunkwe käräba ñakare munye. **7** Akwa ngäbäkre chi därebe meye kwe tä ngibiare kianbtä abko ben meyeta blite jäme, kwrere jire nunkwe blitaba jäme munbe. **8** Erere arato, mun tare bari kri nunkwe, aisetetun ñan nunkwe kukwe kuin Ngöbökwe aibe mikaba gare munye, amne nun töi ño abko kai rababa nuäre nunbtä mike gare jökrä munye, ñobtä ñan angwane mun tare kri nunkwe aiset. **9** Ja mräkätre, nun nämane Ngöbö kukwei kuin

Jesubtä kädriere munbe angwane, käre nun nämane ganane mrökrä jae. Nun nämane sribire tare dibire rare, ñobtä ñan angwane nun ñan tö namani sribi mikai mun kötarä, ye tä töre kuin munye, ruen nunye.

10 Mdakäre abko, mun ngäitäte nunkwe nünanba deme amne metre Ngöbö ngwärekri amne, ni mda mda ñan rababa näke blo nunbtä, ye munkwe tuani amne Ngöbökwe tuani arato. **11-12** Ye abko, ngäbäkre rün kwe käkwe töi dian amne die mika kwe, ye kwrere nunkwe mun töi diani jändräñ kuin nueñe amne, mun moto ulire angwane, nunkwe kä mikantia nuäre munbtä, ye tä gare munye, ruen nunye. Erere arato, ni jen Ngöbökwe käkwe nünandre ño abko erere nunkwe nünamna munye. Kä nuäre te Ngöböta gobrane, ye känti niarata mun kärere raka-käre siba jabe.

13 Nun nämane Ngöbö Kukwei kädriere munbe angwane, kukwe ye abko munkwe kani ngäbti Ngöbö Kukwei ara jire kwrere amne, ñan kukwe mikantia ni mdakwe, kwrere munkwe kani ngäbti. Yebtä abko, käre nunta kuin niere Ngöböye arato, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei ye abko tä sribire mun tödekaka Jesubti ye töibtä mtare. **14** Ye abko ja mräkätre, nitre jen Ngöbökwe gätäkä Kristo Jesu käbti kä Judeate abko mräkä israelita käkwe ngwiani ja tare nike kri tödekabtä Jesubti, ye kwrere munkwe ja tare nikani

tödekatbtä Jesubti mun mräkä Tesalonicabo kisete. **15** Kira abti kä nüke mtare nitre israelita tä ni juani Ngöböökwe blitakäre bentre kämike abko krörö: Nitre israelita abko käkwe ni Dänkiens Jesu müre ketani. Ye kwrere Ngöbö kukwei niekä kira müre ketani kwati kwetre arato. Erere nun juanintari kä ye känti kwtre arato. Yebtä Ngöbö moto ñakare nuäre kräke amne, niara-tre tä ja rüere ni jökräbe abko krörö: **16** Nitre ñakare israelitare rabadre dianintari, abkokäre nun töta nebe kukwe kuin Jesubtä kädriei bentre angwane, nitre israelita tätre neme ja rüere nun-be. Ne kwrere nitre israelita tä ja mike ngite bari kabre krübäte. Yebtä abko Ngöbö moto gadadi, käkwe ngwiandi ja ngie nuen kri krübäte.

Pablo tö namani ja tuaita nitre Tesalonicabobe

17 Ja mräkätre, ni ngidianinkä jötrö ken jene jene ja okwä bäre mento angwane, ni näma-ne ja tuenta ñakare akwa, käre munta ja töibtä nunkwe amne, bari nun tö namani rikai ja tua-käreta munbe arato. **18** Nun tö namani rikai mun känti, akwa ti Pablo, ti ne bari tö rababa rikai bäre bäre akwa, Satanakwe ji ötaba nun käne, aise-te nun ñan namaninta mun känti. **19** Nun tö rababa näin bari, ñobtä ñan angwane Jesu rükadita angwane, mun tädi näin käre Jesube, bti nunta tödeke. Mun tädi näin käre Jesube

angwane, Jesu rükadita näire, käi rabadi nuäre nunbtä amne ja rabadi ruen ütiäte sribi nunkwebtä nunye Jesu ngwärerekri, aise-te nunta tödeke bari krübäte munbti. **20** Ne aise-te mun ütiäte kri nunkrä amne, mun käi nuäre kri nunbtä arato.

3 **1** Nun tö rababa mun tuai bari, aise-te nun ñan rababa neme nuäre, abtä nun aibe rabadi kaibe juta Atenas nete abko nunkwe ükateba kore angwane, **2** nun mräkä Timoteo abko juanba nunkwe. Timoteo abko tä sribire Ngöböökwe kukwe kuin Kristo-btä kädriere. Nunkwe niara juanba mun töi ketabtäkäre Jesubtä amne, mun kitakäre nüne bari Jesukrä. **3** Erere arato, kukweta nakenka taretare mun rüere, yebtä munkwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwärä abko-käre nunkwe juanba, ñobtä ñan angwane nita ja tare nike tödekatbtä Jesubti, ye tä käre ni jiete, ye garera mun jökräye. **4** Ye garera kore munye, ñobtä ñan angwane nun näma munbe yete angwane, nikwe ja tare nikadi kri abko nunkwe nieba munye, mden erere tä nakenka nibtä abko nena gare munye arato. **5** Ne mdentä abko, mun töi nämane Jesubtä ya abko ti Pablo ne tö rababa gai amne, ti ñan rababa neme nuäre, käkwe Timoteo juanba kukwe gain jakrä, ñobtä ñan angwane nane Satanakwe kukwe käme mikadre mun jiete mun nuatekäre ja käne, ye abko jürä rababa krübäte tibtä, amne nane nunkwe

ngoto nikani kri ngwarbe abko jürä rababa tibtä arato.

Timoteo nükaninta Pablo känti kukwe kuin ngwena

6 Akwa Timoteo janama Tsalónica mun känti yete, rükabata angwane, mun tä tödeke kwatibe Jesubti amne, mun tä ja tarere kwärirkwäri amne ni mda mda tarere, ye abko kukwe kuin järükaba kwe nunkrä. Erere arato, käre nunta nüke töre munye ja moto kuinbti amne, nun tö ja tuaita munbe, ye kwrere mun tö ja tuaita nunbe arato, nieba Timoteokwe nunye. 7 Ne mdenbtä abko kä rababa nuäre nunbtä amne, ja rababa ruen dite nunye ja mräkä, ñobtä ñan angwane nunta ja tare nike kri abtä jata nebe ruen diäne nunye akwa, mun abko tä tödeke Jesubti, ye abko bari käi nuäre nunbtä.

8 Mdakäre abko, munta nünenkä dite ni Dänkien Jesu diebti ye gaba nunkwe abko käta nun die mike bari mda. 9 Nebtä abko kukwe ñan tä nebe kwen jire mda nunye kuin niekäre Ngöbö nikweye munbtä. Erere arato, munkwe kä mikani nuäre kri nunbtä Ngöbö ngwärerekri, yebtä abko nunkwe kuin niedre ño mda Ngöböye ñan tä nebe nüke gare nunye arato.

10 Ngöbökwe kä biandre nunye niken ja tuenta gwärere munbe ie nun tö, ñobtä ñan angwane dre dre ngämi gare munye, rabadre mun die mike tödeke bari Jesubti, yebtä abko nun tö näin mun die mike bari abko nunta ribere dibire rare Ngöböye.

Pablota blite Ngöböbe

11 Tita blite krörö Ngöböbe mun kräke: Ngöbö ni Rün nikwe ara amne ni Dänkien Jesu käkwe nun jie tika nebata mun känti abko ie nun tö. 12 Mdakäre abko, nunta mun tarere ño, ye kwrere ni Dänkien käkwe mun mikadre ja tarere bari kwärirkwäri amne, ni mda mda tarere bari mda arato. 13 Erere arato, ni Dänkien Jesu jatadita nitre deme kwe ben, ye ngäbti Ngöbö ni Rün nikwe käkwe mun töi mika dite nünakäre metre amne deme ja ngwärerekri abko ie nun tö. Abko kore se.

Nan ja mikadre gure jire chi batibati, akwa nünandre deme

4 1 Mdakäre, ja mräkätre, munkwe nünandre metre kä mikakäre nuäre Ngöböbtä, ye nunkwe diribarera munye abko erere munta nüne. Mtare munkwe nüna janknu kore köbö kwatirekwatire abko nun tö ribei munye ni Dänkien Jesu käbti, 2 ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu käkwe nun mikani kukwe dirire munye abko nunkwe diriba munye, ye nena gare mun jökraye abko krörö:

3 Mun rikadre nüne bari deme mda Ngöbökra köbö kwatirekwatire, ie Ngöbö tö abko krörö: munkwe ñan ja mika gure jire chi batibati. 4 Erere arato, mun töi raba ngitiekä ja mikabtä gure tiebe ni mda mdabe angwane, munkwe ja ngrabare ye näkwita au amne, munkwe nüna kuin

deme amne ja mika ütiäte kwäri-kwäri munkwe. 5 Nitre ie Ngöbö gare ñakare abko tä ja gaire ñakare jändräñ ngwarbe kwrere, ye kwrere munkwe ñan nüna.

6 Mdakäre abko, mun ja mräkäre Jesu kähti käkwe ñan kukwe nuen blo ja rüere kwärikwäri amne, munkwe ñan ja ngöka kwärikwäri ja mräkä merire, bra-re mikabtä ja ken bati bati, ñobtä ñan angwane ni kukwe nuenkä käme mräkä rüere kore abko ni Dänkienkwe mikadi ja ngie nuen abko nunkwe niebara munye amne, nunkwe mun mikabara mokre btä. 7 Ye abko, Ngöböökwe ñan ni käräbare ja mikakäre ngite kore ni mda mda-be akwa, Ngöböökwe ni käräbare nünakäre kuin deme jakrä. 8 Ne mden aisetet, nire nire mun ngä-täite käkwe kukwe ne kitadre temen angwane, ñan ni kä nebtä kukwei kitadre temen kwe akwa, Ngöbö ja Üai Deme bianka nie, ye ara jire kitadre temen kwe.

9 Ja mräkätre, munta ja tarere kwärikwäri, yebtä abko nun ñan raba tärä tike munye, ñobtä ñan angwane Ngöbö ara käkwe mun töi tikani ja tarere kwärikwäri.

10 Munta ja mräkätre tödekaka Jesubti nünanka kä ngrabare temen Macedonia yete tarere jökrä bkänä. Ye abko kuin akwa, munkwe ja taredre bäri mda köbö kwatirekwatire abko nunta niere munye.

11 Mdakäre abko, munkwe ja töi mika nünanbtä jäme amne, munkwe töbika bäri kukwe jakwebtä. Mdakäre abko,

sribidre jen jakrä munkwe, nie-bare nunkwe munye, ye kwrere munkwe sribi ja kise jenbti jakrä. 12 Munkwe ne nuendre mun rabadre ütiäte nitre tödeka-ka ñakare Jesubti ye okwäbti abkokäre. Erere arato, munkwe nünandre kore jändräñ jen jakwebti. Ye kwrere munkwe ñan jändräñ ni mdakwe ngibiasi nünankrä jae abko ie nun tö.

Jesu jatadita nirekrä abko Pablokwe niebare

13 Mdakäre abko ja mräkätre, ni mda mda käta tödeke ñakare Jesubti abko ni mda ñakare töde-kakrä kwetre, aisetet mräkäta krüte kän angwane, motota nötö-te krübäte jiebti. Ye kwrere ñan rakadrekä munbtä, abkokäre ni tödekaka Jesubti tä krüte angwa-ne, dreta nakenkä btä abko nun tö mikai gare krörö munye:

14 Jesu müre ketani, bti nüka-ninta nire, ye abko garera nie amne era nikrä. Ye kwrere arato, ni tödekaka Jesubti krütanikrütani, ye abko Ngöböökwe mikadita nire rikakäre Jesube abko era nikrä arato. 15 Ni Dänkien Jesu ara käkwe kukwe diribare, erere nunta niere munye abko krörö: Ni Dänkien Jesu jatadita angwa-ne, nitre tödekaka bti tä nüne, ye ñan rikadi ben ni krütanikrütani känenkri, 16 ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti krütanikrütani rükadita nire käne. Ni Dän-kiens Jesu ara jire jatadita kä käinbti timonkwäre angwane, ni kukwei jaradi kri kä käinbti timonkwäre. Erere arato, angele

ütiäte kri abko kukwei jaradi amne, trombeta ngö kä käinbiti abko kukwei jaradi ni Dänkien käne arato. Ye ngwane ni töde-kaka Kristobti krütanikrütani, ye ara jire rükadita nire käne.

17 Yebti ni tä nüne nüne abko jänain gwaire nitre yebe mütate-ta käin ni Dänkien Jesu ngäbti. Ye ngwane ni rabadi nüne kärekäre ni Dänkienbe. **18** Ne aisetet munkwe blita kukwe nebtä ja die mikakäre kwärikwäri.

5 **1-2** Mdakäre abko ja mräkätre, ni Dänkien Jesu jatadita ne abko rakadikä ñongwane ti rabadre niereta munye, akwa ti bike niere ñakare munye, ñobtä ñan angwane garera metre krörö munye: Ni gokä rükadre gore ñongwane gare ñakare ju bkänkäye, akwa batibe rükadre gore deo, ye kwrere jire ni tädi ni Dänkien ngibiare ngäbti ñakare angwane, batibe jatadita. **3** Ne kwrere arato, meri ñan mobe bren kwe kisete, ye käkwe ja ngibiadre ñongwane metre gare ñakare ie, akwa batibe ja ngibia käi tä nüke ie, ye kwrere nitre töde-kaka ñakare Jesubti tädi nire krörö: Mtare kukwe ñakare. Nita nüne kuin jäme, tädi nire. Ye ngwane ni Dänkien Jesu jatadita käkwe juandi ngwarbe jökrä amne ñan kwäräbedre jire kwetre.

4 Akwa mun abko ñan tä nüne kä ikote ja mräkätre, aisetet ni Dänkien Jesu jatadita abko btä mun töita, aisetet munta ngibiare ngäbti kisere mun ñan kwandre jäme ie. **5** Ye abko, mun jökrä tä

nüne kä ngwente Ngöbö träte. Ñan nita nüne mente Ngöböye kä ikote amne ñan nita nekete kä ikokri. **6** Ne mden kisete ni töde-kaka Jesubti käkwe ñan nünandre okwä kware, akwa ni tädre ngwäte niara ngibiare ngäbti amne nikwe ja ngibiadre kukwe kämekämé ngäniene. **7** Nita kibien abko tä kibien deo abko gare nie. Erere arato, ni dröbaka dröbaka tä dö ñaen kä ikote deo, ñobtä ñan angwane nitre töde-kaka ñakare Jesubti abko, ietre Ngöbö gare ñakare, aisetet ñan tä ni Dänkien Jesu ngibiare ngäbti. **8** Akwa nitre töde-kaka Jesubti tä nekete kä ngwen yekri amne nikwe kukwe kämekämé bätäkä ngwarbe nuendre ñakare nitre dröbaka ye kwrere. Akwa ari töbike kuin ja käne kukwe kämekämé rüere. Erere arato, ari tödeke kwatibe Jesubti amne, ni rükä käta jändräñ ribi mike ja mäträbti ja ngibiakäre, ye kwrere ari ja tarere kwärikwäri ja ngibiakäre. Ne kwrere arato, ni Dänkien Jesu jatadita ni diantarikäre, ye ngäbti abko ari niara ngibiare kisere, ño ni rükä käta sobro balinkwatare ribi mike ja dokwäbti ja ngibiakäre ye kwrere. **9** Nikwe nünandre kore, ñobtä ñan angwane ñan Ngöbökwé ni dianinkä ja ngie nuakäre akwa, niarakwe ni dianinkä jen jakrä ni diantarikäre ni Dänkien Jesukristo köböire.

10 Nita nire ya o ni krütarera ya, akwa ni rabadre nüne kärekäre ni Dänkien Jesukristobe, ne mdenkäre ni Dänkien Jesukristo krütani ni kräke. **11** Ne aisetet munkwe

ja moto mika nuäre kwärikwäri nünakäre dite ni Dänkien Jesukristo kräke amne, munkwe ja mika bäri dite nünakäre ni Dänkien Jesukristo kräke. Ye abko munta nuene, akwa nuen janknu munkwe.

Nünandre ño jabe kwärikwäri

12 Ja mräkätre, kukwe mda nun tö nibi ribei munye abko krörö: Nitre mun jie ngwianka käta sribire mun ngätäite amne tä mun töi tike era metre ni Dänkien Jesubtä, ni ye abko munkwe mika ütiäte jae. **13** Erere arato, sribi nuenta kwe, yebtä raba tare kri munkwe amne munkwe mika bäri ütiäte jae.

Mdakäre abko, munkwe nüna jämé jabe kwärikwäri, ie nun tö. **14** Mdakäre abko ja mräkätre, nire nire btä kä krene sribire, yebtä munkwe ñäkä letre amne, nire nire moto ulire abko munkwe die mika kä mikakäreta nuäre btä. Erere arato, nire nire di krüte abko munkwe die mika. Erere arato, mun ñan moto raba romon jötrö jötrö ni mda mdakrä. **15** Mdakäre abko, munkwe ja mika juto kukwe ne nuene abko krörö: Ni mdakwe kukwe nuen blo mun rüere akwa, munkwe ñan ja ngie mika amne, munkwe jändrän kuin nuen jakrä kwärikwäri, ye kwrere munkwe nuen ni mda mda ñakare tödekaka Jesubtä kräke.

16 Käre munkwe kä ngwian bäri nuäre jabtä. **17** Käre munkwe blita Ngöböbe. **18** Kukwe ño erere, btä munkwe kuin nie

Ngöböye, ñobtä ñan angwane ni tödekaka Kristo Jesubtä käkwe kuin niedre Ngöböye abko ie Ngöbö tö.

19 Mdakäre abko, sribi Ngöbö Üaikwe ñan dokwä täkä munkwe. **20** Erere arato, ni Ngöbö kukwei niekä, ye ñan kukwei mika ngwarbe munkwe, **21** akwa tä Ngöbö kukwei niere metre ya, ñakare ya, ye mika ñäräre kuin munkwe amne, kukwe kuin niekwe ne ngwane, munkwe kukwei mika era. **22** Erere arato, kukwe kämekäme bätäkä ngwarbe, ye ngäniene kä mikaka munkwe.

Kukwe niebare mrä Pablokwe

23 Mräkäre abko, Ngöbö ni mikaka nüne jäme jabe kwärikwäri amne ni mda mdabe, Ngöbö ye ara käkwe mun die mika nüne kuin deme. Amne ni Dänkien Jesukristo jatadita, ne ngwane ja ñan rabadre ruen ngité niara ngwärekri munye, abkkäre Ngöböke mun üai amne mun ngrabare üka kuin kukwe kämekäme ngäniene. **24** Ngöbö mun käräkä abra tä ja kukwei mike täte era metre amne kukwe ne rabadi bare täte jökrä ie.

25 Ja mräkätre, munkwe blita Ngöböbe nunkrä. **26** Erere arato, munkwe köbö ngwiantari jae angwane, munkwe ja demain era metre ja moto kuinbti. **27** Mräkäre abko, munkwe ñäkä tärä nebtä ja mräkä mda mdakrä abko tita niere munye ni Dänkien käbti.

28 Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe

Nitre Tesalónicabokrä

2 Tesalonicenses

Pablo nämane juta Corintote angwane, niarakwe tärä ne tikani juandre nitre gätäkä Jesu kähti nünanka juta Tesalónica känti. Tärä 1 Tesalonicenses jänikani Silvanokwe amne Timoteokwe nebe Tesalónica yete, abti nükaninta Pablo känti juta Corintote. Yebti tärä ne tikani Pablokwe nitre Tesalónicabokrä. Jesukristo jatadreta ño amne jatadreta ñongwane abko Pablo tö namani dirii nitre tödekaka Jesubti Tesalónicabo yeye abko erere tikani kwe tärä nebtä. Niara tö namani kukwe tikai kore, ñobtä ñan angwane Jesu kebera nüketa, aisetet ñan sribidre jire chi mda mrö ganainkrä jae abko ni ruäre dirikätre blo nükani dirire Tesalónica yete. Nitre ruäre tödekaka Jesubti käkwe kukwe ye mikani era jae, aisetet ñan nämane sribire mda mrö ganaine jae.

Akwa Jesu ngämi nüke abko Pablo tö namani niei metre ie, aisetet tärä ne tikani juandre ietre. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä käkwe tuadi. Akwa ngämi nüke, känenkri ni jatai iti, kä rikai ni ngökö kwati krübäte amne rabai sribire Satana diebti arato. Jesukristo jatadita angwane, ni jökrä tödekaka ñakare bti abko Ngöbökwe mikadi ja ngie nuen kri abko Pablokwe niebare ietre.

Akwa Jesu ngämi nüketa, känenkri nitre tödekaka Jesubti nünanka juta Tesalónicate käkwe nünandre metre amne sribidre mrö ganainkrä jakrä kwetre abko Pablokwe niebare ietre.

Pablota köbö ngwentari

1 1 Mun gätäkä Jesu kähti tä nekete ni Rün Ngöbökri amne ni Dänkien Jesukristokri käta nüne juta Tesalónicate, ye ie ti Pablo btä Silvano amne Timoteo käta tärä ne tike. 2 Ngöbökri ni Rün nikwe amne ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun kräke amne, mun raba nüne jáme niaratre diebti.

Pablota nitre tödekaka Jesubti mike ütiäte jae

3 Ja mräkätre, munta tödeke bari mda Jesubti amne, mun itire itire käta ja tarere bari kwärikwäri, aisetet nunkwe kuin niedre kärekäre munbtä Ngöböye ruen nunye. 4 Abtä nitre Ngöbökwe tä gätäre, ye känti nunta mun käikitä abko krörö: Kukwe taretare tä nakenkä munbtä tödekabtä

Jesubti abko kisete munta ja tare nike, akwa munta nünenkä dite jabtä amne Jesu rükente ñakare amne munta tödeke janknu Jesubti abko nunta niere ietre.

5 Ye abko, Ngöbö abra kukwe ükatekä era metre ni jökrä kräke abko bä mikata munkwe abko krörö: Munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, aisetetiarata gobrane, ye känti mun tädi biare nüne ben abko niarakwe niedi. **6** Akwa Ngöbö abra kukwe ükatekä metre aise- te, nire nire tä mun mike ja tare nike, ni ye abko Ngöbökwe mikadi ja tare nike mun dokwäre. **7** Erere arato, mun ja tare nikaka, ye abko Ngöbökwe mikadi jadüke nunbe gware. Ye abko, ni Dänkien Jesu tä kä kainbti abko jatadita angele dite dite kwe ben ñukwä jutrate, ye angwane ni mikadi jadüke Ngöbökwe. **8** Ni Dänkien Jesu jatadita angwane, nire nire ie Ngöbö gare ñakare amne ñan tä ni Dänkien Jesu kukwei kuin mike täte, ni ye abko niarakwe mikadi ja ngie nuen. **9** Ye angwane juandi ngwarbe käre-käre kwe amne niaratre ñan rabadre jire chi ni Dänkien känti amne ni Dänkien Jesu di kri bä nuäre ñan tuadre jire kwtre. **10** Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, ni deme kwe-kwe käkwe käkitadikä. Erere arato, nitre tödekaka niarabti töi ñan rabadi krüte niara tua-re. Nitre ne ngätäite mun tädi siba, ñobtä ñan angwane kukwe kuin Jesubtä abko nunkwe

niebare munye angwane, mun-kwe mikani era aisetet.

11 Kukwe rakadikä kore gare kuin nie, aisetet käre nunta blite Ngöböbe munkrä amne, Ngöbö-kwe mun käräbare, yebtä mun die mikadre nüne niarakrä kwe abko nunta ribere ie. Erere arato, mun tö jändräñ kuinkuin nuein, ye erere btä mun die mika kwe, jändräñ ye mikakäre neme bare. Erere arato, munta tödeke Jesubti, ye köböire sribi jökrä btä Ngöbö raba mun die mike abko nunta ribere ie. **12** Nunta ribere kore Ngöböye ni Dänkien Jesu rabadre käkitaninkä mun köböire amne Ngöbö amne ni Dänkien Jesukristo käkwe mun käkitadrekä ja moto kuinbti, abkokäre nunta blite kore Ngöböbe mun kräke.

Jesu jatadita, ye näire dre rakadikä

2 **1** Ja mräkätre, ni Dänkien Jesukristo jatadita angwane, niarakwe ni ükadikrō jökrä ketetibe jabe. Köbö ye ngibiare kwärä abko nun tö ribei krörö munye: **2** Ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nüra, aisetet ni Dänkien nürate ye abko Ngöbö Üaikwe mikani gare tie, ye ni mda mda jata niere munye, yebtä munkwe ñan ja töi kwita amne munkwe ñan kä jürä ngwian jire chi jabtä. Mdakäre abko, ni Dänkien rükadreta abko erere köböi nüra, aisetet ni Dänkien nürate abko nunkwe diribare amne nunkwe juani täräre abko ni mda mda raba niere,

akwa nun abko kukwe ye kwrere niere ñakare. **3** Munkwe ñan ja ngökamna jire chi, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Jesu rükadretä, ye känenkri ni kwati rikadi rüre Ngöböbe amne, ni jatadi iti Ngöbö rüere abko ni Ngöbö Kukwei kitaka temen abko rükadi. Akwa Ngöböökwe ni ye juandi ngwarbe mrä. **4** Ni ye abko Ngöbö rüe, aise te jändrän jökrä mikata Ngöböre amne mikata ütiäte ngöbö kwrere, ye ben niara rabadi ja rüere. Erere arato, rabadi ja mike bärä ütiäte jändrän jökrä ngöböre ye ngwä. Abtä ju blitakrä Ngöböbe, ye känti ni ye näin kákwe ja mikadi bärä kri Ngöböbti ta, kákwe ja Ngöbö niedi.

5 Ye abko, tikwe nünabare mun ngätäite angwane, tikwe blitaba kukwe nebtä munbe, ðye töre ñakare munye ya? **6** Ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye abko rabadi mikani gare kä ngrabare temen, akwa köbota kitani Ngöböökwe, ye känenkri ni ye ñan rükadre ja mike gare, ñobtä ñan angwane jändrän keteti tä ketebtä. Jändrän ye abko jändrän ño garera munye. **7** Kä ne ngwane Satanata kukwe miketbe käme, ye abko nena näin kä ngrabare temen akwa, nita iti käta ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye ketebtä, akwa ni ye diandikä angwane, **8** ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kákwe ja mikadi gare kä ngrabare temen. Akwa ni Dänkien Jesu jatadita angwane, niarakwe müre täkädi ye kákwe ni ye gadikä amne niaraträ niadi

bä nuäre ye kákwe müre ketadi arato. **9** Akwa ni Dänkien Jesu ngämi nüketa, känenkri ni Ngöbö Kukwei kitaka temen ye kákwe sribidi Satana diebti, aise te rabadi sribi kri ñan tuabare nuene amne di rabadi krübäte jändrän bätäkä ngwarbe nuenkäre akwa, ye abko bä rabadi sribi Ngöböökwe kwrere ni ngökakäre. Sribi kri, yebtä ni kwati töi ñan rabadi krütare. **10** Erere arato, kukwe käme nuendi bätäkä ngwarbe kwe, ni mden mden tä biare riatekäre ye ngökakäre. Nitre tä biare riatekäre tätre ja dokwä mike ribi, aise te ñan tö kukwe era metre Ngöböökwe tarei, abtä ñan rabadre dianintari amne riadite jökrä. **11** Ne aise te Ngöböta niaratré töi kwite ngwarbe, ni ye rabadre kukwe ngwarbe mike era jae abkokäre. **12** Ne abko ni jökrä btä käta neme nuäre kukwe diän diän nuene abko ñan tä kukwe era metre mike era jae, ni ye mden abko Ngöböökwe juandi ngwarbe jökrä.

Kukwe diribare Pablokwe abko ketadrete dime ja kisete

13 Mdakäre abko, ja mräkätre tare ni Dänkien Jesukwe, nunkwe kuin niedre kärekäre munbtä Ngöböye, ñobtä ñan angwane mun rabadre dianintari, abkokäre kena dekä Ngöböökwe mun dianinkä jakrä. Sribi Ngöbö Üaikwe mun mikakrä nüne deme Ngöbökrä amne munta kukwe metre Jesubtä mike era jae, ye köböire Ngöböökwe mun dianintari. **14** Ye

rabadre bare, abkokäre kukwe kuin diribare nunkwe Jesubtä munye, köböire Ngöbökwe mun kärabare jakrä. Ni Dänkien Jesukristo bā nuäre, ye kwrere mun rabadi kwitani, abkokäre Ngöbökwe mun kärabare jakrä. **15** Ye mden kisete ja mräkätre, nunkwe kukwe diribare gwärere munye amne, nunkwe tikani täräre munye, ye munkwe ñan käikwitakata jire chi jabti amne, munkwe ketate dime ja kisete, ie nun tö. **16** Ni Dänkien Jesukristo btä Ngöbö ni Rün nikwe käkwe ni tarebare amne jäandrän kuin nuenbare ni kräke ja moto kuinbti kwetre, käkwe kä mikani nuäre nibtä kärekäre amne ni die mikani jäandrän kuin kä käinbti ngibiakäre kiser. **17** Niaratre ara käkwe mun mika ruen dite munye amne mun die mika sribi kuin nuenkäre amne kukwe kuin niekäre abko ie nun tö.

Nitre tödekaka Jesubti käkwe blitadre Ngöböbe Pablokrä

3 **1** Ja mräkätre, mräkäre kukwe kuin ni Dänkien Jesubtä, ye nun rikadre ngwena jötrö kä jökräbti temen. Erere arato, kä namani nuäre munbtä kukwe kuin ye mikakäre ütiäte jae, ye kwrere ni mda mdakwe mikadre ütiäte jae, abkokäre munkwe blita Ngöböbe nunkrä. **2** Erere arato, ni diän diän töi kämekäme Ngöbö rüere, ye ngäniene Ngöbökwe nun ngibiadre, abkokäre munkwe blita Ngöböbe nunkrä.

3 Ni Dänkien käta kukwe nie re, erere tä mike täte. Niara ye ara käkwe mun die mikadi nüne jakrä amne, mun ngibiadi kwe ni rüe käme Satana ngäniene.

4 Nunkwe kukwe diribare mun ye, erere munta nuene, amne munkwe nuendi käre ruen nun ye. **5** Ngöböta ni tarere ño, ye kwrere ni Dänkien Jesu raba mun die mike ja tarere kwäri-kwäri amne, Kristo käkwe ja tare nikani angwane, nünankabare dite kwe jabtä, ye kwrere niara raba mun töi tike nünenkä dite jabtä ja diebti, ie nun tö.

Ni jökrä käkwe sribidre

6 Ja mräkätre, mun mräkä mden mden tä nekete Jesukri, akwa kä krene btä sribire amne, kukwe diribare nunkwe tä mike ñakare täte, ni yebe munkwe ñan ja geta jire chi abko nunta niere munye ni Dänkien Jesukristo käbti. **7** Tita kukwe ne niere munye, ñobtä ñan angwane nunkwe nünabare ño mun ngätäite, ye kwrere munkwe nünandre garera munye abko krörö: Nun nämane mun känti, ye ngwane nunkwe kä ngwiani krene ñakare jabtä. **8** Erere arato, nunkwe ñan mröbare ngwarbe ni mda mda-kän, ñobtä ñan angwane nun ñan tö namani sribi mikai kri dikaro mun kötörä, kä nämane sribire dibire rare mrökrä jae. **9** Nunkwe mrö ribedre munye abko rabadre dbe akwa, sribidre ño jen jakrä abko nun tö namani bā mikai mun okwäbti, ne kwre munkwe nuendre arato,

abkokäre nunkwe sribibare kore mrökrä jae. **10** Mdakäre abko, nun nämene mun känti yete angwane, nunkwe kukwe ükateba krörö munkrä: Nire nire ñan tö sribire kákwe ñan mrödre, nunkwe nieba.

11 Akwa ni ruäre mun ngätäite abko tä dikekä ngwarbe krö kwäräkwärä, kä krene btä amne, ñan tö sribire. Käre tä ja mike kukwe ni mda mdakwe te ta abko nunkwe gaba. **12** Ni ye kwrere kwrere abko kákwe sribi jáme mrökrä jae abko nun tö niei ie amne, nunta mikamna sribire ni Dänkien Jesukristo kähti. **13** Akwa mun mda mda abko ñan raba dräre sribi kuin nuene.

14 Erere arato, tärä juanta nunkwe, ne nire nire ñan tö raba mikai täte, ye abko mika ñäräre kuin munkwe, bti rabadre ja gaire, abkokäre munkwe

ñan ja geta ben. **15** Akwa mun-kwe ñan mika ñäräre ja rüe kwrere amne, ni mräkä nikwe töi dian, ye kwrere munkwe töi dian jirekäbe.

Kukwe mrä ja mräkä Tesalónicabokrä

16 Ja mräkätre, ni Dänkien kä jáme bianka ye kákwe mun moto mika nüne jáme köbö kwatire-kwatire kukwe bätäkä ngwarbe te abko nunta ribere Ngöböye. Ni Dänkien raba munbe.

17 Ti Pablo käta köbö ngwen-tari mrä munye amne tita kukwe mrä ne tike ja kise jenbti, tita kukwe tike ño rabadre gare mun-ye abkokäre. Ne kwrere tita tärä juen metre rabadre gare munye, abkokäre tita kukwe tike kore mrä. **18** Ni Dänkien Jesukristo raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.

Tärä Tikani Käne Pablokwe

Timoteokrä

1 Timoteo

Ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, kräke Pablokwe tärä tikani ketamä. Ne mden ngätäite abko tärä ne tikani käne kwe Timoteoye. Tärä ne abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka töi diankrä sribibta.

Timoteo abko sribi muko Pablokwe. Niara nämane bati angwane Pablokwe dianinkä sribikäre jabe. Niara nämane nüne juta Listrate, kä Asiate. Niara rün abko griego amne meye abko israelita. Pablokwe kukwe kuin Jesubtä mikani gare juta Listrate angwane, Timoteo käkwe tödekani Jesubti. Abti Pablo nükani bobukäre juta Listrate angwane, Timoteo dianinkä kwe sribikäre jabe abko tä tikani Hechos 16.1-4 yebtä. Yebti Timoteokwe sribibare raire Pablobe kukwe kuin Jesubtä mikakäre gare kä ketareketare temen. Abti Timoteo nämane nitre gätäkä Jesu kähti juta Efesote jie ngwena. Timoteo käkwe nünandre ño amne sribidre ño, btä Pablokwe tärä ne tikani Timoteo die mikakäre.

Mdakäre abko, ni ño mikadre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne die mikaka abko tikani kwe Timoteoye. Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti nämane Efeso, ngätäite kukwe namani kri krübäte, ñobtä ñan angwane ni ruäre namani kukwe ngwarbe dirire abko nikani niren bari mda. Timoteo abko käkwe kukwe ne ükadrete ño abko Pablokwe niebare ie.

Kukwe ne abko raba ni die mike kri mtare. Nikwe ni ño diandrekä sribikäre ni jie ngwianka kwrere abko tärä ne tä mike gare nie. Erere arato, ni ño diandrekä sribikäre nitre jie ngwianka die mikaka abko tärä ne tä niere. Mdakäre abko, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka käkwe nünandre ño amne sribidre ño abko 1 Timoteo ne tä niere nie.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

1 1-2 Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ti ne abko Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ngöbö ni Diantarikä amne

Kristo Jesu, bti nita tödeke ye käkwe ti mikani ja kukwei ngwianka. Sribi tikwe ye köböire makwe tödekani Jesubti, aisetem abko ti ngobo tikwe kwrere Timoteo. Ngöbö ni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien raba

ja moto mike kuin makrä amne ma raba ruentari tare ietre. Erere arato, ma raba nüne jäme niaratre diebti, ie ti tö.

Kukwe blo dirikätre, ietre Timoteokwe ñäkädre

3 Timoteo, ni näma juta Efesote, bti ti jataba kite Macedonia nete angwane, ni ruäre näma dirire blo abko ñan diridre kore mda kwetre makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete, tikwe nieba mae. **4** Kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira aibebtä niaratre tä ja däkwite amne nire därebare mräkä ütiäte kirakri, btä kukwe ñan krütare, aibebtä tä ja däkwite abko ñan nuendre kore makwe niedre ietre, abkokäre ma rabadre yete. Kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira, yebtä ni kwati tä neme ja kwete angwane, ñan tä ja kite sribi Ngöböökwe yebtä angwane, tödekadre ño metre Ngöbööti abko dirita ñakare. Akwa tödeka Ngöbööti, ye köbööre Ngöbööta sribire ni kwekwe ngätäite. Ye mden kisete, kukwe ngwarbe, yebtä ja däkwitadre ñakare amne diridre ñakare abko makwe nie ietre. **5** Akwa ja taredre kwärikwäri kwetre, abkokäre makwe nie kore ietre. Ni töi deme bti nikwe ja taredre metre. Arato kukwe käme nuendre ñakare kwetre, ja rabadre ruen ngite ñakare Ngöbö ngwärekri abkokäre. Erere arato, nikwe tödekadre era metre Jesubti amne, ñan bike ni tödekaka Jesubti kwrere. Kore nikwe ja taredre kwärikwäri. **6** Ni ruäre

ñan tä kukwe ye nuene mda, käta ja kwete jirekäbe kukwe ngwarbebtä. **7** Niaratre tö rabai Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye dirikätre, abtä jata kukwe ye dirire metre nieta kwetre, akwa kukwe ye tä dre niere metre abko ñan tä nüke gare ietre, aise-te tä dirire blo.

8 Kukwe Biani Ngöböökwe Moiséye, ye dirita metre ne ngwane, kukwe ye kuin ni die mikakrä garera nie. **9** Akwa Ngöböökwe ñan ja kukwei biani Moiséye ni nünanka metre ye kitakäre ngite. Akwa ni kukwe ye mikaka ngwarbe jae, kräke Ngöböökwe mikani, ni ngite ye mikakäre gare ie. Erere arato, ni dokwä ribi ribi, ni rüre Ngöbö rüere, ni diän diän kukwe kämekäme nuenkä, ni Ngöbö jürä ngwen ñakare amne, ni Ngöbö kukwei mike ütiäte ñakare jae abko kräke Ngöböökwe ja kukwei mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. **10** Ne kwrere arato, ni merire, ni brare ja mike gure bati bati amne, ni brare bike merire, ni merire bike brare, ni ngäbäkre mikaka ja ken, arato ni ni mda mda rürümoinkä mikakäre klabore amne, ni ni ngökaka amne ni blitaka ngwarbe ni mda mda rüere amne, ni kukwe nuenkä kämekäme Ngöbö kukwei metre rüere kore, mden kräke Ngöböökwe ja kukwei

mikani nuendre, ni ngite ye mikakäre gare ie. **11** Akwa Ngöbö Kukwei dirita metre, ye abko käta kukwe kuin nuäre Ngöböbtä niere metre. Angwane Ngöbö käikitadrekä ni jökräkwe. Kukwe kuin Ngöbökwe, ye mden Ngöbökwe ti mikani ngwianka ni jökräye.

Jesukristokwe kukwe nuenbare kuin Pablokrä

12-13 Ngöbökwe ti mikani sribire jakrä, ye mdenbtä tita ni Dänkien Kristo Jesu demaine. Niarakwe ja di biani tie sribi ne nuenkrä. Ti nämane tödeke ñakare Jesubti angwane, ti nämane ñäke blo niara rüere. Erere arato, nitre tödekaka nia-rabti, jiebti ti nämane näin kise-re mikakäre ja tare nike amne, ti nämane rüre krübäte Jesukristo rüere. Akwa ti nämane tödeke ñakare bti, aisetet i nämane kukwe ye nuene Ngöbö rüere nämane gare ñakare tie. Abtä Ngöbökwe ja ngie mikani ñakare, käkwe ti ngwiani ruen bobre jae amne tödekabare kwe tibti angwane, ti mikani ja kukwei ngwianka kwe. **14** Ni Dänkien käkwe ja moto mikani kuin krübäte tikrä amne kukwe kuin nuenbare kabre kwe tikrä amne ti die mikani kwe tödeke metre jabti. Erere arato, ti die mikani kwe ni mda mda tarere. Ne abko namani bare Kristo Jesu diebti.

15 Kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökräkräke abko nere: Kristo Jesu nükani kä nebtä ni kukwe

kämekämme nuenkä dentari. Ni kukwe kämekämme nuenkä, ye ngätälte ti abko bäri käme. **16** Ye mden kisete, Ngöbökwe ti ngwi-anruen bobre jae. Ti nämane kukwe nuene bäri käme Jesu rüere ni mda mda ngwä akwa, Jesukwe ñan ja ngie mikani ti rüere angwane, ti ngibiabare rai-re kwe tödekakäre jabti. Ne köböire abko, Jesukristo tää ni tarere kri rükadre gare ni jökrä-ye angwane, tödekadre kwetre Jesubti, ye angwane nünandre kärekäre ben, abkokäre Ngöbökwe ti ngwiani ruen bobre jae kore. **17** Mtare ti tö Ngöbö käiki-taikä. Ngöbö abra gobranka kärekäre. Niara krüte ñakare amne tuen ñakare. Ngöbö mda ñakare jire, aisetet Ngöbö itibe aibe raba mikani ütiäte kärekäre jae amne raba käkitaninkä. Abko kore se. Amen.

18-19 Timoteo, ti ngobo tikwe, ma rabadre sribire ja di ngöibti Ngöbökra, abkokäre tita kukwe nuemna kore mae. Ni Ngöbö kukwei niekä käkwe bli-tabare mabtä sribi makwebtä, ye kwrere tita kukwe nuemna mae. Erere arato, makwe nüna deme amne, kukwe käme nuen ñakare makwe abtä ja rabadre ruen ngi-te ñakare mae Ngöbö ngwärekri. Ni ruäre abko ñan tö namani ye nuein mda, aisetet nikani ji blo-bti. **20** Ye mden abko nakaninkä Himeneobtä amne Alejandrobtä, abkokänti tikwe mikani gare Satanaye mda. Nebtä abko ñan ñäkädre blo Ngöbö rüere kwetre abkokäre.

Ngöbö mikadre ütiäte ño gätäte

2 1 Timoteo, kukwe mdara jire btä ti tö blitai bari käne mabe abko krörö: Nitre tödekaka Jesubti ye kákwe jändrän ribe Ngöböye amne blita kwetre Ngöböbe ni jökrä kräke. Erere arato, ja di kärä kwetre Ngöböye ni jökrä kräke amne kuin nie kwetre Ngöböye. 2 Ne kwrere arato, ni gobranka krikri btä ni sribikä ütiäte ütiäte gobrankrä, ye kräke blita kwetre Ngöböbe, nikwe nünandre jáme amne deme Ngöbö ngwärekri, abkokäre blita kwetre Ngöböbe niaratrekrä. 3 Nita blite kore Ngöböbe, ye abko tä neme tuen kuin Ngöbö ni Diantarikäye amne käta neme nuäre btä.

4 Niara tö ni jökrä diaintari amne, kukwe era metre Jesubtä rabadre gare ni jökräye, ie niara tö, 5 ñiobtä ñan angwane Ngöbö itibe ni jökrä kräke. Erere arato, ni itibe ni kwrere, aibe köböire ni jökrä raba ja mäketa Ngöböbe abko Kristo Jesu ara. 6 Kristo Jesu kákwe ja mikani müre ketadre ni jökrä kökatarikrä Ngöbökrä. Ye abko, köböi kitani Ngöbökwe, erere namani bare, niara tö namani ni jökrä diaintari bá mikakäre. 7 Ni jökräkwe kukwe ne kadre ngäbti, abkokäre Ngöbökwe ti mikani kukwe ye kädriekä amne ngwianka nitre ñakare israelitareye abko kukwe metre Jesubtä diridre tikwe ietre abkokäre. Ne abra kukwe era erere tita niere; ñan tita ni ngökö.

Ni brare btä ni merire rabadre ño gätäte

8 Mdakäre abko, munta gätäre angwane, ni brare brare kä jökräbti kákwe ñüna deme amne blita Ngöböbe angwane, küde kaka käin kwe blitakäre Ngöböbe abko ie ti tö. Ni brare brare tä blite Ngöböbe angwane, ñian rabadre romon ni mda mdakrä amne kukwe ñakare nikwe ni mda mda rüere abko blitadre kwe Ngöböbe.

9 Mdakäre abko, ni merire merire abko käta Ngöbö mike ütiäte jae, ye rükadre gare ni jökräye, abkokäre ñan ja ngwä kita kwetre ni mda mda okwä mikakäre ja jiebti, akwa ja ükate kuin era metre kwetre, ie ti tö. Amne ñan ja dokwä söka bätäkä ngwarbe kwe, ni mda mda okwä mikakäre ja jiebti. Erere arato, ñan jändrän orore orore kitadre bari ja ngrabare, ñan jändrän tuäre tuäre amne dän ütiäte ütiäte kita kwetre jabtä. 10 Akwa sribi kuin nuendre ni mda mdakrä, ñiobtä ñan angwane meri mden mden käta Ngöbö mike ütiäte jae kákwe ja kitadre sribi kuin nueñe aisetet.

11 Mdakäre abko, ni merire merire kákwe ni Ngöbö kukwei dirikä ye kukwei nuadre kä bube amne rabadre juto biare kukwe ye mike täte. 12 Erere arato, nitre tödekaka Jesubti käta gätäre, ye känti ni merire kákwe ñan diri jire ni brareye. Erere arato, ñan ja mikadre ni brare brare dänkiene, ie ti tö. Ni merire raba

kwekbe, 13 ñobtä ñan angwane Ngöbökwe Adán dätebare käne. Abti Eva dätebare kwe aisetet. 14 Erere arato, Adán ngökani ñakare angwane, merire kwe Eva abko namani ngökani tbikwe. Ye känti Evakwe ja mikani ngite Ngöbö rüere. 15 Akwa ni merire tä ngäbäkre ngibiare, ye ngwane tödekadre kwatibe kwe Ngöböbti angwane, ni mda mda taredre kwe. Erere arato, nünandre era metre kwe Ngöbö ngwärekri, ye köböire rabadi dianintari Ngöbökwe.

Ni tödekaka Jesubti jie ngwianka

3 1 Mdakäre abko, kukwe ne abra kukwe era metre abko ti bike niere mae: Nire tö ja mikai nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko tö sribi kuin nuein. 2 Nire erere tö sribi ye nuein abko käkwe nünandre krörö: Tädrera nüne metre ni mda mda okwäbti. Nebtä ni mda mdakwe ñan kädrie blo. Arato meri itibe kwe. Erere arato, ni töbike kuin ja käne amne ni nüne kwekbe amne, ni mda mdata mike ütiäte jae, ni ye kwrere käkwe sribidre. Erere arato, ni juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne, ni ie diri gare kuin käkwe sribidre. 3 Erere arato, ni dröbare ñakare amne, ni ngüdrekä ñakare käkwe sribidre amne, ni moto jäme btä ni romone ñakare amne, ni ngwian tarekä ñakare abko käkwe sribidre.

4 Mdakäre abko, ni ni mräkä jie tike kuin btä ngibiare kuin

amne, tä ngäbäkre kwekwe tö den kuin abko erere ngäbäkreta kukwe mike täte, ni ye abko käkwe sribidre, 5 ñobtä ñan angwane ni ie mräkä jie tika gare ñakare kuin käkwe ñan nitre jen Ngöbökwe gätäkä Jesu käbti ngibiadre kuin aisetet. 6 Erere arato, ni tödekaka krire Jesubti ñan mikadre nitre töde-1 kaka Jesubti jie ngwianka, ñobtä ñan angwane nane ni tödekaka krire Jesubti mikadre sribire angwane, rikadre bike kri ño dia blu namani bike kri, känti Ngö-1 bökwe mikani ja ngie nuen, ye kwrere ñan rakadrekä, abkokäre ni tödekaka krire Jesubti käkwe ñan sribidre. 7 Erere arato, ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka, ye abko nitre tödekaka ñakare Jesubti käta mike ütiäte jae, ni ye kwrere käkwe sribidre, ñobtä ñan angwane niara mikata ütiäte ñakare ne ngwane, niara mikadi yakrä jae angwane, dia blukwe kukwe blo mikadre jiete angwane, nane ja mikadre ngite kwe.

Ni ni die mikaka

8 Ne kwrere arato, ni krörö-krörö mikadre ni ni Ngöbökwe die mikaka: Ni mikata ütiäte jae ni mda mdakwe abko mikadre sribire. Arato ni ja kukwei kite ñakare temen amne, ni dröbare ñakare btä ni ni ngökö ñakare ngwian diankrä jae abko mikadre sribire. 9 Mdakäre abko, kukwe era Jesubtä mikani gare nie Ngöbökwe kata ngäbti kwe amne, tödekata bti metre; ñan

bikata ni tödekaka Jesubti kwerre kwe abko mikadre sribire.
10 Erere arato, ni mikadre sribi ye nuene, känenkri tä nüne kuin ya, ñakare ya abko mikadre ñärräre käne. Yebti kukwe ñakare kwe, ne ngwane mikadre sribire ni ni die mikaka kwrere.

11 Nitre merire mikata ütiäte jae ni mda mdakwe. Erere arato, meri töbige kuin ja käne amne, jäandrän jökräbtä tödekadre bti, meri ye kwrere käkwe sribidre amne, meri näin blite ngwarbe kwäräkwärä ni mda mdabtä abko ñan mikadre sribire.

12 Mdakäre abko, ni ni Ngöböökwe die mikaka, ni ye abko meri itibe kwe amne, ngäbriänkä kwekwe btä mräkä kwekwe jie tikadre kuin kwe btä ngibiadre kuin kwe. **13** Nire nire käta sribi ye nuene kuin, ye abko rabadre bari ütiäte ni mda mda ngwärekri. Ye kwrere ñan rabadre Kristo Jesu gaire amne, Kristo Jesu köbööre rabadre blite jáme Jesubtä ni mda mdabe.

14 Timoteo, ti tö näin ja tua-käreta mabe yete, akwa ye känenkri tita tärä ne tike mae, **15** ñobtä ñan angwane nane ti ñan rabata jötrö angwane, ni ja mräkäre Jesu kähti käkwe nünnandre ño abko rabadre gare mae angwane, ma rabadre dirire ietre, abkokäre tita tärä tike mae. Ngöbö nikwe abko Ngöbö nire, amne ürä btä jä ju ketatekrä dite krö, ye kwrere nitre gätäkä Jesu kähti tä niara kukwei era metre mike ütiäte käre. **16** Kukwe era Jesubtä

nämame tiebe, akwa mtare Ngöböökwe mikanina gare nie. Kukwe nämame tiebe ye abko bari ütiäte kri nikrä abko köbööre ni raba nüne deme Ngöbökrä. Kukwe ye abko nere:

Jesukristo därebare
angwane, ngrabare
nämame ni kwrere.

Angwane Ngöbö Odei jen
kwe bā mikani Ngöbö
Üaikwe.

Angele Ngöböökwe käkwe
tuani.

Abti kukwe kuin niarabtä
diribare kä jökräbtä
temen.

Kukwe ye mikani era ni
kwatikwe kä nebtä amne,
Ngöbö nikani ngwenante
kä nuärete kä käinbti.

Pablotá Timoteo tö den dirikätre blobtä

4 **1-2** Mdakäre abko, Ngöbö Üai tä kukwe mike gare metre nie kä mräbtä abko krörö: Kä mrä angwane, ni ruäre käkwe Jesukristo giviadikäta amne, üai käme ni ngökaka, ye jiebti rikadi. Üai käme ni ngökaka käkwe ni tödekaka Jesubti ngwiandi dirikätre blo mike ütiäte jae amne ngwiandi Jesu giviadikäta. Dirikätre blo abko ni bikaka kuin amne ni ngökaka, ie ja ruen ngité ñakare kukwe kämekäme nuenbtä, käkwe kukwe diribare ietre üai kämenkwe ye diridi ni mda mdaye. **3** Ye abko, ja mikadre gure ñakare abko ni ye jatadi niere. Erere arato, ni ye abko käkwe mrö ruäre dokwä täkädi.

Mrö ruäre käme Ngöbö ngwäre-kri, aisetet nän kwetadre niedi kwetre. Akwa Ngöbökwé mrö dätebare ni kräke, aisetet ni tödekaka Jesubti, ie Ngöbö kukwei era metre gare, käkwe mrö jökrä kadre ngäbti kwetadre jae, kuin niere kwärä Ngöböye btä. Mden kisete ni nän raba mrö ruäre dokwä täke. **4-5** Mrö btä jäandrän jökrä dätebare Ngöbökwé abko kuin niebare kwe, aisetet nän kai ngwiandre käme jabtä akwa, nikwe kuin niedre btä Ngöböye, amne Ngöbökwé mrö mikadi kuin biare kwetadre.

6 Makwe kukwe ye diri ja mräkätre tödekaka Jesubtiye angwane, ma rabadi sribikä kuin Jesukristokwe. Kukwe metre diribare Jesubtä, ye mata mike tätē amne ja töitike btä. **7** Akwa kukwe kirakira diän diän amne kukwe mda mda mikanintbe ngwarbe, ye ie makwe nän olo mika. Akwa makwe dre dre nuendre nünankrä deme Ngöbö ngwäre-kri, ye jiebti ma rankwa bari, **8** nöbtä nän angwane nita nakwenkä ja mikakäre biare amne dite ngrabare, ye abko kuin bkänä nikrä, akwa nikwe ja mikadre juto nünankrä kuin deme Ngöbö ngwäre-kri, ye abko bari ütiäte kri nikrä mtare amne, nünakäre käre-käre Jesube arato. **9** Aisetet kukwe ne abra kukwe era metre abko rabadre era ni jökrä kräke, ie ti tö. **10** Ne mden kisete nita sribire ja di ngöi jökrä Ngöbökrä, nöbtä nän angwane Ngöbö nire, bti nita tödeke. Niarabko ni jökrä Diantarikä

akwa, niarata nitre tödekaka Jesubti ara jire dentari.

11 Kukwe ne makwe nuemna ja mräkätreye amne makwe diri ietre. **12** Ma abko bati Timoteo, aisetet mata dirire angwane, nane ni ruäre tö rabai ma mike ütiäte nökare jae, akwa makwe blita jäme amne nuäre ni mda mdabe. Erere arato, makwe nüna kuin metre, amne makwe ni mda mda tarere. Ye kwrere arato, makwe ja mika ngite nökare ja mräkätre tödekaka Jesubti okwäbti, ne ngwane mata nüne no rükadre gare nitre tödekaka Jesubtiye. Angwane ni jökrä tö rabadi nünai ma kwrere, käkwe nünandi kore, ne ngwane ma bati akwa, ma rabadi ütiäte ni mda mdakrä. **13** Timoteo ti ngämi nementa yete angwane, munta gätäre ye känti makwe nökä käre Ngöbö Kukweibtä ja mräkätre kräke. Makwe Ngöbö Kukwei nie ietre amne makwe Ngöbö Kukwei diri ietre arato. **14** Ngöbö Üai käkwe ja di biani mae sribi ye nuenkäre, ye abko makwe nän tuemetre ngwarbe jire chi, akwa yebti makwe sribi janknu. Ngöbö Üai köböire ni mda mda jie ngwianka käkwe kise mikani mabti angwane, kukwe niebare kwetre ma mikakäre biare sribi yekrä. Kä ye ngwane Ngöbö Üaikwe ja di biani mae, ma die mikakäre sribibtä. Ye mden kiste, makwe nän tuametre ngwarbe.

15 Kukwe yebtä ma rankwa bari, ie ti tö. Yebtä makwe sribi bari mda köbö kwatirekwatire,

mata nüne bări Ngöbökrä rabadre gare ni mda mdaye abkokäre. **16** Mata nüne ño, yebtä makwe töbika kuin ja käne amne, kukwe diri makwe, yebtä makwe töbika kuin ja käne arato. Ye erere makwe ja ngibia au ne ngwane, ni kwati ma kukwei nuaka abko Ngöbökwé dianditari siba mabe gware.

Timoteokwe ni töi diandre ño

5 1 Mdakäre abko, ni unsunine unsunine abko käkwe ja mikadre ngite abtä töi diandre, ye ngwane makwe ñian ngra ngra bti, akwa ni rün nikwe mikata ütiäte jae, ye kwrere makwe ni unsunine unsunine kita nüne bări Ngöbökrä. Ni bati bati abko ni etba nikwe btä mäträta, ye kwrere makwe mäträ btätre. 2 Erere arato, ni meye mikata ütiäte ño jae, ye kwrere makwe meri unbre unbre mika ütiäte jae. Ni merire bati bati abko ni ngwai nikwe mikata ütiäte, ye kwrere makwe mika ütiäte. Angwane, makwe ñan ja mika ngite jire chi bentre.

Ni merire merire kän brare krütani die mikadre ño

3 Mdakäre abko, ni merire merire, kän brare krütani, aisetetä kaibe amne, mräkä ñakare ngibiaka, ye abko nitre tödekaka Jesubti käkwe ngibiadre abko makwe diri kore ietre. 4 Akwa meri kän brare krütani, ye ngäbriänkä btä bränkä tärä, ne ngwane ngibiadre kwetre. Meri ye käkwe niaratre ngibiabare ño,

ye ütiäre ngibiadreta kwetre, ñobtä ñan angwane tuen bări kuin Ngöböye aisetet.

5 Meri kän brare krütani abko ngibiaka ñakare, akwa tä nüne kaibe era metre abko tä tödeke kwatibe Ngöböbtí amne tä blite Ngöböbe dibire rare ja di kärere ie, meri ye kwrere abko die mikadre. 6 Akwa meri mda mda abko kän brare krütani, akwa tä kukwe nuene blo blo kä ngwiankrä nuäre jabtä jirekäbe, meri ye tä nire, akwa ni krütani, kwrere jire tä Ngöbö ngwäreökri, ñobtä ñan angwane tä tödeke ñakare Ngöböbtí. Meri ye abko ñan die mika. 7 Nitre tödekaka Jesubti btä ñian ñäkädre blo, abkokäre makwe diri kore ietre, 8 ñobtä ñan angwane ni tödekaka Jesubti akwa, ni mräkä jen nikwe, ye nita ngibiare ñakare, ne ngwane nita Ngöbö Kukwei kite temen. Erere arato, nita kukwe nuene bări käme ni ñakare tödekaka Jesubti ye ngwä, ñobtä ñan angwane ni ñakare tödekaka Jesubti käta mräkä kwekwe ngibiare.

9 Meri kän brare krütani abko tä nüne kaibekaibe abko kä tikadre täräbtä die mikadre abko nere: Meri ie kä gre ketamä (60) mentokwäre, kän brare krütani amne, brare kwe ben nünabare käre kwe amne ñan ja mikani ngite kwe brare mdabe, meri ye abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. 10 Meri kän brare krütani-krütani käkwe ngäbriänkä ngibiabare amne ni menteni kata ngäbti kuin kwe amne tä ni

deme deme Ngöbökwe ye ngoto bätete kräke kakäre ngäbti kuin ja gwiriete, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre. Erere arato, ni ja tare nikaka die mikata kwe amne tä sribi kuin-kuin nuene bätäkä ngwarbe ni mda mdakrä, meri ye kwrere abko kä tikadre täräbtä die mikakäre.

11-12 Akwa meri bäri bati bati abko kä ngämi gre ketamä (60) ie, kän brare krütani amne tä kaibe, ye abko ñan kä tika täräbtä die mikakäre, ñobtä ñan angwane nane niara kä tikadre täräbtä die mikakäre angwane, ñan ja mikadre gure mda niedre kwe Jesuye, abti tö rabadreta ja mikaita gure bobuta, ye ngwane ja kukwei kitadreta temen kwe abtä rabadre ja mike ngite Jesu rüere, aisetet ñan kä tikadre täräbtä die mikakäre. **13** Erere arato, meri bati bati kän brare krütani die mikadre angwane, kä rabadre krene btä angwane, rikadre blite ni mda mdabtä ju kwatirekwatire te. Arato rikadre ja mike kukwe jökräte siba amne kukwe btä ñan blitadre jire abko rikadre kädriere.

14 Mden kisete ni merire merire bati bati, kän brare krütani abko käkwe ja mikata gure, ngäbäkre ngibia kwe amne ju ngibia kuin kwe jakrä. Ne kwere meri ye ñan kädriedre blo rüekwe abko ie ti tö. **15** Ye abko, meri bati bati, kän brare krütani namani kaibe abko ruäre käkwe Jesu tuaninametre, käta näin Satana jiebti.

16 Meri kän brare krütani, ye abko nane nitre tödekaka Jesubti ngätäite mräkä merire tärä kän brare krütani amne tä nüne kai-be, ne ngwane mräkä kwekwe käkwe die mika. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti mda mda rabadre meri mda mda kän brare krütani amne ngibiaka ñakare ye die mike, sribi ñan rabadre kabre dikaro nitre tödekaka Jesubti kräke abkokäre.

Kukwe mda mda nitre jie ngwiankabtä

17 Mdakäre abko, ni ji ngwianka ye tä nitre tödekaka Jesubti jie ngwena kuin ne ngwane, nitre tödekaka Jesubti kwetre raba tare kri amne mika ütiäte kwetre jae. Erere arato, die mika kwetre mröbti amne ngwianbti. Akwa nitre jie ngwianka käta Ngöbö kukwei dirire bäri, ye abko mika bäri ütiäte amne die mikadre mröbti amne ngwianbti abko makwe diridre, ie ti tö. **18** Tita niere kore, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweita niere krörö: "Buey trigo münantekä, ye munkwe ñan kö kita ngwärebä," nieta. Erere arato, "Ni sribikä, ie sribi ütiä biandre," nieta kore Ngöbö Kukweibtä. Ne mden kisete makwe diri kore nitre jie ngwiankabtä.

19 Mdakäre abko, ni ni Ngöböökwe jie ngwianka käta ja mike ngite abko ni itibe jata niere angwane, makwe ñan kukwe mika era. Akwa ni nibu, ni nimä käkwe kukwe arabe nie mae

angwane, kukwe ka ngäbti makwe. **20** Angwane ni Ngöbö-kwe jie ngwianka mden mdən tä ngite, ye ie makwe ñäkä gätate nitre Ngöbö-kwe ye ngwärekri jökrä. Nebtä abko, ni mda mda btä kä jürä rabadre amne, ñan tö ngwiandre ja mikai ngite kwetre abkokäre.

21 Timoteo, Ngöbö btä Kristo Jesu amne angele dianinkä jakrä Ngöbö-kwe, ye ngwärekri ti bike kukwe ütiäte niere mae, ne erere makwe nuen abko krörö: Ni ma kukwe muko ya, ñakare ya tä sribire ji ngwianka kwrere, akwa nane kukwe raba kwetre makwe ga angwane, makwe tö dian amne makwe die mika ja kwrere jökrä, ie ti tö.

22 Erere arato, makwe ñan kise mika jötrö ngwarbe nibti mikakäre sribire ji ngwianka kwrere, akwa makwe töbika kuin kane niara mikakäre sribire, ñobtä ñan angwane nane makwe ni kukwe kämekäme nuenkä mikadre sribire, yebtä abko kukwe käme nükebti mae siba nütü rabadre mabtä. Makwe ja ngibia kuin deme kukwe kämekäme ngäniene.

23 Timoteo, ma ngirie abko neme bren käre. Erere arato, bren mda mda tä neme mabtä. Ye kräke abko, makwe uba döi kwaka ña kiakia angwane, makwe ñan ñö aibe ña abko ti tö niei mae.

24 Nitre tödekaka Jesubti abko ruäre käta kukwe nuene käme, mika ngämi ja ngwärekri, känenkri tärä neme gare ni

jökräye; akwa ni ruäre abko tä kukwe nuene kämekäme mikata ja ngwärekri amne batibe neme gare. **25** Ne kwrere arato, ni ruäre tä jändrän kuinkuin nuene abko tä neme gare ni jökräye; akwa ni ruäre abko tä jändrän kuinkuin nuene tiebe abko gare ñakare. Abti kira erere angwane, tä niken neme gare ni jökräye. Ne mdənbäb abko, makwe töbika kuin ja kane abko ti tö nie mae Timoteo.

Nitre klabore käkwe sribidre ño bkänkäkrä

6 **1** Mdakäre abko, nire nire abko tä klabore ni mdakwe, ruäre abko tä ja tare nike, akwa bkänkä kukwei mika ütiäte kwtre jae, niarakwe ñan ñäkädre blo Ngöbö rüere amne kukwe dirita nunkwe ye rüere abkokäre. **2** Akwa nane ni klabore ye bkänkä käta tödeke Jesubti arato ne ngwane, ñan bkänkä mikadre ngwarbe kwe jae, ñobtä ñan angwane niara ja mräkäre Jesu käbti arato. Akwa bari sribi kuin kwe bkänkäkrä, ñobtä ñan angwane tä niaratre mräkä Jesu käbti die mike amne tä tare kri kwe arato aisetet. Kukwe ne abko makwe diri amne nuemna nitre klabore tödekaka Jesubti yeye.

Kukwe blo dirikätre tä nüne ño

3 Nire nire käta kukwe dirire blo amne kukwe diribare era metre ni Dänkien Jesukristokwe, ye tä kaen ngäbti ñakare, erere arato kukwe dirita era metre

Ngöböbtä, ye tä kaen ngäbti ñakare, 4 ni ye abko töi ñakare, akwa tö bikabtä kri. Ye mden abko jatadi dirire bā jene abko krörö: Niara töta neme ja kwetai bari kabre krübäte ni jökräbe kukwe ngwarbeitä. Ye mden känti ni ruäre töta neme ja tuai ni mda kwrere, abtä tä bätä ngwen ni mdabtä jändrän dokwäre. Ne mdenbtä ni ruäre motota neme romon jakrä kwäri-kwäri amne ñäkäta nikken diän diän jae kwärikwäri ja kukwe ñan mikata nikken era jae kwärikwäri. 5 Erere arato, ni ye tä nikken rüre käre jabe kwärikwäri. Ni ye abko töi käme, aisetekukwe era metre Jesubtä dianinkä niaratrekän. Ngöbota nitre tödekaka Jesubti die mike ngwian gananbtä nieta kwtre, aisetekä tā bike nüne metre ngwian diankrä jae.

6 Era metre Ngöbota nitre tödekaka Jesubti die mike, akwa nita nüne metre Ngöbö ngwäre-kri amne jändrän ño ño tä nikwe, ye käi tätre nuäre nibtä, ye abko bari ütiäte 7 ñobtä ñan angwane ni därebare angwane, ni därebare bütiere, jändrän ñakare nikwe. Erere arato, ni krütadi angwane, ni ñan rikadre jändrän ngwena jire chi jabe. 8 Ne mden aisetek, mrö tärä kwtadre nie amne dän amne ju tärä nikwe, ye abko käi rabadre nuäre nibtä.

9 Ye abko käi rabadre nuäre nibtä, ñobtä ñan angwane ni mda abko jändrän ye tärä kwtre akwa, töta nebe rabai ngwian

btä jändrän bkäne bari kabre abko tä nikken ja mike ngite. Ere-re arato, tätre nikken ja dokwä mike kö okwä Satanakwete. Ere-re arato, jändrän bätäkä ngwarbe ye mdei tä neme ietre, ye käta kukwe taretare ngwena kräke amne mrä tä ni se juen ngwarbe. 10 Kukwe tä nakenkä kore ni yebtä, ñobtä ñan angwane nita ngwian tarere, ye abko tä nikken ni mike kukwe nuene blo blo ngwian diankrä jae. Ni ruäre töi kore abko kákwe Jesu kukwei tuanimetre, abkokänti tä ja tare nike kri mtare.

Pablota Timoteo tö den mrä

11 Akwa ma abko ni Ngöbö-kwe, aisetek ma gitia kukwe käme jökrä ye ngäniene amne nüna era metre Ngöbö ngwäre-kri, yebtä makwe ja kita. Nüna Ngöbökrä amne tödeka Ngöbö-bti jändrän jökräftä, ye jiebti ma rankwa. Erere arato, ni mda mda taredre, ye jiebti ma ran-kwa angwane, makwe nünanka dite tödekabtä Jesubti. Erere arato, makwe blita ja moto jämenbti ni mda mdabe.

12 Makwe tödekadre käre Ngöbö-bti, yebtä makwe nünanka dite jabtä rükäre kukwe käme-käme riüre. Makwe ja töi mika-ba kwatibe Ngöböbtä angwane, makwe nieba ni kwati ngwäre-kri, ye ngwane Ngöbökwé ma käräbare nüne kärekäre jabe, aisetek makwe nünandre kärekäre Ngöböbe, ye makwe ketate dime kisete jakrä, ie ti tö Timoteo.

13 Mtare Ngöbö jändräñ jökrä mikaka nire, ye ngwärekri amne, Kristo Jesu btä kä jürä namani ñakare, kákwe ja niebare metre Poncio Pilatoye, Kristo Jesu ye ngwärekri ti tö niei krörö mae Timoteo: **14** Jesukristo rükadita, ye känenkri niara kukwei mika tätē jökrä makwe. Erere arato, makwe nünandre ño, ie niara tö, ye kwrere makwe nüna niara ngibiare ngäbti kwärä. **15** Ngöbö tö rabai Jesukristo juenta ñongwane, erere juandita kwe angwane, niara rükadita. Ngöbö aibe gobran kri. Niara aibebtä käita neme nuäre metre. Erere arato, Ngöbö abko Jrei kri, jrei jire jökrä kä nebtä bti ta amne niara abko tä Dänkiene dänkin jökrä kä nebtä yebti ta. **16** Ngöbö aibe därebare ñakare amne krüte fiakare. Niarata nüne kärekäre, ñotra trä ngwen bürere te tä nüne. Ye känti ni ñakare raba neme ja ken ben. Ni kä nebtä kákwe ñan Ngöbö tuabare gwärrere amne Ngöbö ñan tuare nikrä arato. Ngöbö aibe raba ütiäte ni jökrä kräke kärekäre amne niara aibe di kri. Abko kore se.

17 Timoteo, ni ngwian bkänkä krikri, ye abko kákwe ñan bika kri amne, ñan ngwian kabre kwetre, yebti tödeka kwetre, makwe nie ietre, ñobtä ñan

angwane ngwian tä niken ngwarbe jötrö amne, ni ñan raba ngibaire kärekäre. Akwa Ngöbö abko käta jändräñ kuin bien kabre nie, kä mikakrä juto nibtä. Yebtä ni ngwian bkänkä krikri kákwe tödeka Ngöböbtí, makwe nie ietre. **18** Mdakäre abko, ni ngwian bkänkä krikri ye kákwe ñan ja mika käbäre, amne jändräñ kuin nuen kabre kwe ni mda mdakrä ngwian kwetre yebti. **19** Nünandre kore kwetre angwane, rabadi jändräñ kuin bkäne kabre kä käinbtí amne rabadi nüne kärekäre Ngöböbe, makwe nie kore ietre Timoteo.

20 Timoteo, kukwe kuin Jesukristobtä mikani gare mae, ye makwe ngibia kuin jakrä. Erere arato, kukwe ngwarbe diän dian ütiäte ñakare, ye makwe ñan ja olo mika ie. Mdakäre abko, nitre ruäre tätre dirire blo, akwa tä dirire kuin era metre tä nütüre au jabtä, akwa dirita blo kwetre. Ni dirikä blo ye kwrere abko, ben makwe ñan ja geta jire chi, **21** ñobtä ñan angwane ni ruäre kákwe kukwe blo ye mikani ütiäte jae, aisetetä Jesu mike ütiäte ñakare mtare amne nikani dikekä Ngöböbtä mento.

Ngöbö raba ja moto mike kuin makrä. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Bobukäre Pablokwe

Timoteokrä

2 Timoteo

Pablo nämame ngite kä teri juta Romate, bti kä 62-63 angwane tikaninteta. Yebti niara nikaninta bäbkäkäre kukwe kuin Jesubtä ngewante kä ngrabare temen. Angwane tärä tikani kena kwe Timoteoye amne Titoye. Yebti kä 66-67 näre angwane, Nero namani gobrane emperador kwrere angwane, Pablo kitaninta ngite bobukäre kwe. Pablo namaninta ngite angwane, tärä ne tikani kwe Timoteoye. Kä ye angwane, Pablo mikani ngite bä jene, ñobtä ñan angwane käne niara nämame ngite gwi ja juete. Akwa kitani ngite bobukäre angwane, kä käme amne kä tibo känti kitani ngite. Erere arato, Pablo mäkäninte kadenanbti. Nete Pablokwe sribibare mrä amne müre ketadi abko namani gare ie, aise te kukwe tikani krörö kwe Timoteoye:

Bäri käne abko ja namani ruen kaibe Pabloye, abtä namani ulire, ñobtä ñan angwane niara kukwe muko Figelo amne Hermógenes käkwe kä mikaninkä btä. Erere arato, Demas amne ni mda mda käkwe kä mikaninkä btä, aise te Timoteo jatadre niara die mike, ie niara tö namani.

Bobukäre abko, nitre tödekaka Jesubti namani ja tare nike emperor Nero kisete. Yebtä abko, Pablo namani töbike kri, käkwe Timoteo töi diani nünenkä dite jabtä kukwe Jesukwe yebtä. Erere arato, Timoteo käkwe kukwe kuin ye diridre janknu, niebare kwe ie. Mdakäre abko, Timoteo tädre biare ja tare nikakäre kukwe kuin Jesubtä ye dokwäre, niebare Pablokwe.

Nikwe nünandre ño metre Jesu kräke abko tärä ne tä niere nie. Erere arato, ni rabadre juto biare ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä niere nie. Tärä ne abko tikani mrä Pablokwe nütüta.

Pablota köbö ngwentari Timoteoye

1 1 Ti Pablo käta tärä ne tike mae Timoteo. Ja töi jenbti, Ngöbökwe ti mikani Kristo Jesu kukwei ngwianka. Ni rabadre nüne kärekäre Ngöböbe Kristo

Jesu köböire, niebare kira Ngöbökwe, ye mden abko titä niekäre mtare ni jökräye.

2 Timoteo, ma ti ngobo jen tikwe kwrere. Ma tare kri tikwe. Ngöbni Rün nikwe btä Kristo Jesu ni Dänkien käkwe ja moto mika kuin makrä. Erere arato, ma raba

ruentari tare ietre amne, makwe nüna jäme niaratre diebti abko ie ti tö Timoteo.

Pablokwe ja di käräbare Ngöböye Timoteokrä

3 Timoteo, ti mräkätre kirakira käkwe sribibare era metre Ngöbökrä, ye kwrere tita sribire kräke amne, ja ruen ngite ñakare tie Ngöbö ngwärekri. Tita blite dibire rare Ngöböbe angwane, mata nüketa töre tie angwane, tita kuin niere ie makrä. **4** Ti jataba yäketa angwane, ma rababa ti müaire, ma okwä ñöi rababa nimiente ti okwäbti, ye tä nüketa töre tie amne, ti töta neme ma tuaita jötrö, kä ngwiänkäreta nuäre jabtä. **5** Mata tödeke kwatibe Ngöböbti, ye tä nüketa töre tie arato Timoteo. Timoteo, ma mölöi Loida btä ma meye Eunice käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti käne, ne kwrere arato mata tödeke kwatibe bti gare kuin tie.

Timoteokwe ñan Jesu gaidre

6 Mata tödeke kwatibe Jesubti, aisete ti tö kukwe ngwiain töreta krörö mae: Tikwe kise mikaba mabti sribi mikakäre ma kisete angwane, Ngöböökwe ja di biani mae sribi jakwe nuenkrä. Ngöbö di ye abko makwe mika bäri ütiäte jae abko tita niere mae, **7** ñobtä ñan angwane Ngöböökwe ja Üai biani nie, ni die mikakäre nüne dite niarakrä amne, ni mda mda tarekäre, erere arato töbikakäre kuin ja käne. Ngöbö ñan tä ni mike kä jürä ngwen jabtä.

8 Ne aisete ma ñan raba ja gaire jire chi blitakäre ni Dänkienbtä. Erere arato, tita ngite ni Dänkien Jesukristo kukwei diribtä, nebtä ma ñan raba ja gaire, akwa kukwe kuin Jesukristobtä, ye kräke makwe ja tare nikadre tibe gware Ngöbö diebti. **9** Ngöbö käkwe ni dianintari amne ni käräbare nünakäre deme kwe. Ne ñan nikwe jändrän kuin nuenbare abko ütiäre Ngöböökwe ni dianintari, akwa kira Ngöbö ngämi kä ne dätere, känenkri niarakwe ni tarebare ja moto kuinbti angwane, ja töi jenbti kukwe mikanintbe au kwe, kukwe kuin nuene ni kräke Jesukristo köböire. **10** Ngöböökwe kukwe mikanintbe kore, mden abko bä mikanina kwe nie. Kristo Jesu ni Diantarikä nükani kä nebtä angwane, kukwe mikanintbe kira Ngöböökwe nükani gare nie. Kristo Jesu käkwe gata die juani ngwarbe. Erere arato, ni rabadre nüne kärekäre Ngöböbe, ye abko mikani gare kwe nie kukwe kuin jabtä ye köböire. **11** Kukwe kuin Jesubtä, tita tike mae, ne mden abko Ngöböökwe ti mikani kädriere ni kwatibe. Ere re arato, ti mikani kukwe kuin ye ngwiänka kwe amne, ti mikani kukwe kuin ye dirikä kwe arato. **12** Ne mdenbtä abko, tita ja tare nike mtare, akwa yebtä ti ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane ni gare kuin tie, bti tita tödeke. Jesukristo di kri bti tita tödeke, aisete niara jatadita, ye ngäbti abko ti ngibiadi kuin kwe ño tikwe ribebare ie ye kwrere.

13 Timoteo, ma rabadre dirire metre, abkokäre tikwe kukwe diribare ño ño, ye kwrere makwe diri. Angwane makwe tödekadre kwatibe Kristo Jesubti amne, makwe ni mda mda taredre.

14 Kukwe kuin era metre Jesubtä mata dirire, yebti abko makwe kukwe ngwarbe ngwarbe krai. Ngöbö Üai Deme tä nüne nibtä abko diebti makwe kukwe ngwarbe krai.

15 Mdakäre abko, ti kani ngite angwane, nitre Asiabo nünanka Roma nete käta tödeke Jesubti, ye käkwe kä mikaninkä jökrä tibtä. Erere arato, nuenbare Figelokwe amne Hermógenekwe tibtä abko garera mae.

16 Ti nämene ngite, akwa Onesíforo abko rababa ti gaire ñakare amne, batire batire rababa nüke ti moto mike nuäre nete. Niara ye abko ni Dänkien ie raba ruentari tare tirkä näre. **17** Onesíforo nämene Roma nete angwane, namani ti känenentari kisere, namani jadüke ñakare abti ti kwantariba ie. **18** Amne ni nämene Efeso angwane, ni die mikaba kri kwe. Ye tä töre kuin mae ruen tie Timoteo. Ye abko, ni Dänkien Kristo Jesu rükadita, ye ngwane Onesíforo raba ruentari tare ie abko ie ti tö.

Timoteokwe nünandrekä dite jabtä ja tare nikakäre Jesu dokwäre

2 1 Timoteo ma abko ti ngobo tikwe kwrere. Kristo Jesu tä ni tarere ja moto kuinbti, ye diebti makwe nünanka dite, ie ti tö.

2 Erere arato, tikwe diribare ni kwati okwäbtä angwane, makwe ti kukwei nuani, ye abko nire nire bti tödekadre amne rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin, raba tuen mae, ye ie makwe kukwe ye dirita, niaratre käkwe diridreta ni mda mdaye ja täritäri abkokäre.

3 Timoteo, ma abko rükä Kristo Jesukwe, aisetet ni rükä tä biare ja tare nike, ye kwrere ma raba ja tare nike tibe tödekabtä Jesubti angwane, makwe nünanka dite Jesukrä. **4** Nitre rükä kuinkuin tä ja kite ñakare jändräñ mda mdabtä kä mikakäre nuäre dänkienbtä, ye kwrere makwe ñan ja kita jändräñ mda mdabtä amne, sribi Kristo Jesukwe aibebtä makwe ja kita, kä mikakäre nuäre btä. **5** Erere arato, nitre jadakaka abko kräke kukweta ükaninte jadakakrä metre, akwa kukwe ye mikata ñakare täte ne ngwane, ñan tä ganane, aisetet korona bianta ñakare ietre. Akwa nitre jadakaka tä kukwe mike täte, köböire tä ganane angwane, korona bianta ie mikakäre ütiäte. Ye kwrere Ngöböökwe kukwe ükaninte, erere mata nuene, köböire Ngöböökwe korona biandi mae. **6** Erere arato, ni sribikä tirete käta sribi re tare kribäte, aisetet nura öta näire, niara ara jire, ie biandre käne. Ye kwrere Ngöböökwe jändräñ kuin biandre mae, abkokäre makwe sribi ja di ngöibti Kristo Jesukrä. **7** Timoteo, tita kukwe ketamä bää mike mae sribi Jesukristokwebtä, nebtä makwe

*Pablo näire korona ne kwrere ganain
nämame (2 Timoteo 2:5)*

töbika käre angwane, ni Dänkien
käkwe mikadi gare jökrä mae
abko gare tie.

8 Erere arato, kukwe krörö
ne makwe ngwian töre käre jae:
Jesukristo krütani, abti Ngöbö-
kwe mikaninta nire. Niara abko
jatani jrei David tukwe mräkä-
kri. Kukwe ye abko kukwe kuin
Jesukristobtä mikata gare tikwe.
9 Ye mden dokwäre tita ja tare
nike kri amne ni ja mikaka ngi-
te kri mäkäteta kadenante,
kwrere jire tita mäkäninte kade-
nante; akwa Ngöbö kukwei
abko ñan tä mäkäninte kade-
nante, ñobtä ñan angwane ni
kwati tä kädriere. **10** Ye mden
kisete tita ja tare nike bätäkä
ngwarbe. Ni dianinkä jakrä
Ngöbökwe abko rabadre dianin-
tari jökrä Kristo Jesukwe amne
rabadre nüne kärekäre kä

nuärete, abkokäre tita ja tare
nike bätäkä ngwarbe.

11 Kukwe ne abra kukwe era
metre abko rabadre era ni jökrä
kräke:

Nikwe tödekanji Jesubti
angwane, ni krütani ben,
ye kwrere arato nikwe
nünandi ben.

12 Nikwe nünandrekä dite
jabtä ja tare nikakäre
niara dokwäre,
ne ngwane niarakwe
gobrandi, känti nikwe
gobrandi siba ben.

Akwa nikwe niara
rukandrete ne ngwane,
ni rukandite kwe arato.

13 Nikwe Jesukristo
gibiarekäta akwa,
niara abko käkwe ja
kukwei mikadi täte käre,
ñobtä ñan angwane niara
abko ñan raba ja kukwei
kite temen.

Sribikä kuinkuin tä sribire ño abko Pablokwe niebare

14 Timoteo, nitre dirikä mda
mda käkwe ñan ja kwetadre
kukwe ngwarbe ngwarbëtä,
tikwe nieba, erere makwe nieta
ietre Ngöbö okwäbti abko erere
nuendre kwetre, makwe nie ietre
janknu, ñobtä ñan angwane ja
kwetata ngwarbe, ye abko tä ni
die mike ñakare amne, tä ni
kukwe nuaka nuaka ngwianta
Jesu gibiekäta, aisetet ñan ja
kwetadre abko makwe nie metre
ietre. **15** Erere arato, ni sribikä
ütiäte Ngöbökwe käta Ngöbö
kukwei metre Jesubtä dirire

metre ta, abtä sribi gaire ŋakare, ye kwrere ja di ngöibti makwe Ngöbö kukwei diri metre angwane, ma ſian raba sribi gaire Ngöbö ngwärekri Timoteo.

16 Kukwe ngwarbe diän diän ütiäte ŋakare, yebtä makwe ſian ja kita, ſlobtä ſian angwane ni ŋäke ngwarbe kore abko käre tä niken kukwe nuene bari kämekäme mda. **17** Erere arato, kukwe dirita kwetre ye tä niken niren ni kwati ngätäite abti mrä ni kwatita näin kukwe ngwarbe jiebti. Ye mden kwrere abko dirita Hime-neokwe amne Filetokwe.

18 Kukwe era metre Jesubtä dirita ŋakare kwetre. Ni krütani rükadreta nire abko erere nama-

nina bare, tätre niere, ye käta ni ruäre mike Jesukristo gibiekäta.

19 Akwa nitre tödekaka metre Jesubti abko ſian Jesu gibiaikäta, ſlobtä ſian angwane nitre tödekaka Jesubti abko ürä kwrere. Ürä nökata kuin nguse angwane, ſian tä juen ngitiekä, aisete juta neme dite. Ye kwrere jire ni tödekaka metre Jesubti tä mikani Ngöbö-kwe abko btä kukweta tikani krörö: "Ni jen Ngöbökwе erere gare jökrä Ngöböye" amne, "Ni jökrä käta ja di kärere ni Dänkien Ngöböye, ye käta kukwe kämekäme kite temen," abko tä tikani kore btätre. Nebtä Ngöböta ni jen kwe metre ngibiare kuin ſian Jesu gibiaidrekäta abko tä gare nie.

20 Kukwe nebtä abko, ti bike kukwe mda bär mike mae Timoteo abko krörö: Ni jändrän bkänkä kri gwiriete ſian oro btä plata

dätebare blatore amne basore aibe tä kwe amne, kri kukwän btä dobro dätebare blatore amne basore tä kwe arato. Akwa jändrän kuin orore btä platare abko tä ni ütiäte ütiäte kakrä ngäbti amne, kri kukwän btä dobro sribebare blatore amne basore, ye abko tä sribi ngwarbe ngwarbekrä gwita. **21** Ye kwrere abko, nitre tödekaka Jesubti käkwe ja ngibiadre kuin deme nitre dirikängwarbe ngwarbe ngäniene ne ngwane, jändrän kuin ütiäte ye kwrere jire ni rabadi Ngöbö ngwärekri amne, ni mikadi kuin deme ni Dänkienkwe, sribi kuin kuin bätäkä ngwarbe nuenkäre jakrä.

22 Timoteo jändrän kämekäme mdei tä krübäte ni batibatiye abko ngäniene ma gitia. Akwa nüna metre Ngöbökrä, yebtä makwe ja kita amne tödeka kwtibe Ngöböbtä amne ja taredre kwärikwäri, amne nüna jäme, ye jiebti ma rankwa bari nitre töi deme deme käta blite Ngöböbe yebe gwaire abko ie ti tö Timoteo. **23** Erere arato, kukwe ngwarbe, btä ja kwetata niken kwärikväri, yebtä ni kwati tä niken neme romon jakrä abko garera mae, aisete kukwe ye kwrere btä makwe ſian ja kweta siba. **24** Ye abko, ni sribikä ni Dänkienkwe abko ſian tädre ja kwete ni mda mdabe, akwa ni dirikä ye abko tädre ja gete jäme ni jökräbe. Arato rabadre Ngöbö kukwei dirire kuin. Erere arato, ſian moto rabadre romon ja dokwäre. **25** Ja moto kuinbti,

niarakwe niara rüe töi diandre, ñobtä ñan angwane nane Ngöbö-kwe nitre ye töi kwitadre angwane, kukwe käme kitadre temen kwetre amne kukwe metre Jesubtä rükadre gare ietre.

26 Angwane diablukwe niaratre kani ngite ja mikakäre täte ye gadre kwetre jabtä amne jatadre tödeke Jesubti, abkokäre töi diandre kore Timoteo.

Kä mrä angwane ni kwati rabadi núne Ngöbö rüere

3 1 Timoteo, kukwe mda rabadre gare mae abko krörö: Kä mrä angwane, kukwe rabadi nakenkä taretare krübäte, 2 ñobtä fian angwane ni kwati rabadi ja tarere kaibe au, amne rabadi ngwian tarere bärí. Erere arato, ni kwati rabadi ja käikitekä au amne rabadi bike kri ni mda mdabtä. Ni kwati käkwe ñäkädi diän diän gwärere ni mda mdaye amne, rün btä meye ñan kukwei mikadi täte kwetre. Ni mdakwe jändrän kuinkuin nuen-di kräke akwa, ye rabadi tuen ütiäte ñakare ietre amne, Ngöbö rabadi ütiäte ñakare kräke arato. 3 Erere arato, ni kwati ñan rabadi ni mda mda tarere jire chi amne, kukwe nuenbare rüere, ye abko fian diandi jabti ta kwetre. Erere arato, rabadi blite ngwarbe ni mda mda rüere, tö rabadi kukwe kämekäme nuene bätäkä ngwarbe, erere rabadi nuene jökrä, ñobtä ñan angwane ñan rabadi ja töi ketebtä. Erere arato, rabadi kukwe nuene blo ni mda mdabtä abko käi rabadi juto

btätre, akwa jändrän kuin rabadi tuen käme ietre. 4 Erere arato, rabadi kukwe muko kwekwe kite ngite ngwarbe, kä jürä rabadi ñakare btä kukwe kämekäme nuene. Rabaditre bike bári krikri ni mda mdabtä, tö rabadi kä ngwen nuäre jabtä, akwa Ngöbö taredi ñakare kwetre. 5 Nitre tödekaka era metre Jesubti, kwrere jire ja bá mikadi kwetre akwa, täditre kukwe nuene kämekäme, yebtä abko Ngöbö di kri mikadi ngwarbe kwetre. Ne mden kisete, kä mrä angwane kukwe jatadi nakenkä tare krübäte kore.

Timoteo, ni töi kämekäme ye kwrere ben makwe ñan tö ngwian ja gete jire, 6 ñobtä ñan angwane ni ye kwrere abko tä nikén ni ngökakäre ju kwatire-kwatire te kwäräkwärä, käta meri töbike ñakare ja käne ngökö jae. Ne abko raba nuene ñobtä ñan angwane meri ye abko ie jata neme ruen ngite krübäte Ngöbö ngwärekri amne, käre tä kä kwitekwite jabti. 7 Meri ye kwrere käre tätre ja töitike Ngöbö kukweibtä akwa, kukwe diribare blo Ngöböbtä, yebtä tätre ja töitike, aisete tödekadre era metre Jesubti abko ñan tä núke gare jire chi ietre. 8 Nitre kukwe dirikä blo ye käre tä ja mike kukwe metre Jesubtä rüere, sukia nibu kädian nämane Janes btä Jambres namani Moisés rüere ye kwrere. Nitre ye töita ngwarbe kukwe kämekäme aibebtä amne tä tödeke fiakare mda Ngöböbtä. 9 Akwa ni nibu

namani Moisés rüere, btä kukwe nakaninkä ño, ye kwrere rakadi-kä nitre töi kämekäme btä, ñobtä ñan angwane töi ñakare, ye abko gadi ni jökrákwe btätre amne, ni kwati ñan rabadi nekete mda niaratrebe, ye raba gare mae Timoteo.

Pablokwe Timoteo töi diani

10 Akwa tikwe kukwe diribare mae amne, tikwe nünabare ño, ye garera mae. Erere arato drekäre ti nämene nüne kore amne, ti nämene tödeke ño Jesubti garera mae, amne ti nämene nebe romon ñakare jötrö garera mae. Erere arato, ti nämene ni mda tarere ño amne, ti nämene nünenkä dite ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti ño garera mae. **11** Erere arato, tikwe ja tare nikani jakän gare-ra mae amne, juta Antioquiate amne juta Iconiose, erere arato juta Listrate tikwe ja tare nikani kri tödekabtä Jesubti abko gare-ra mae. Tikwe ja tare nikani kri, akwa ti Dänkien Jesukristo käkwe ti dianinkä ti rüe kisete, ye abko garera mae arato. **12** Ye abko, nire nire tö nünai kuin deme Kristo Jesukrä abko käkwe ja tare nikadi rüe kisete. Ne abko kukwe era tita niere mae Timoteo. **13** Akwa ni moto kämekäme, ni ngökaka abko näin kukwe nuene bäri kämekäme mda. Niaratre näin ni ngökö bäri amne, niaratre ngökadi krübäte ni mda mdakwe. Ne abko rabadi nakenkä kore ja täritäri.

14-15 Ngöbö Kukwei brendbare makwe, ye abko makwe mika täte amne mika ütiäte janknu makwe, ñobtä ñan angwane ni Ngöbö Kukwei dirikä mae abko ni ütiäte garera metre mae. Erere arato, ma nämene chi ngäbäkrere angwane, Ngöbö Kukwei deme ye namanina gare mae, aise te makwe mika täte janknu. Nita tödeke Jesukristobi angwane, Ngöböta ni dentari, yebtä abko Ngöbö Kukwei tä ni mike töbtä. **16** Ngöbö Kukwei jökrä abko Ngöböökwe mikani gare metre nitre tärä tikakaye, aise te kukwe ütiäte dirikrä amne kuin mäträkrä amne, kuin ni mda töi diankrä amne, kuin ni töitikakrä nüne metre Ngöbö ngwärekri. **17** Ne köböire abko nitre tödekaka Jesubti tä nüne Ngöbökrä ye tädre juto biare sribi kuinkuin bätäkä ngwarbe nuenkrä.

4 **1** Timoteo, Kristo Jesu rükadita kritobore ni nire kräke amne ni krütanina kräke. Erere arato rükadita gobrane. Ngöbö ngwärekri amne Kristo Jesu ye mden ngwärekri tita niere krörö mae: **2** Makwe Ngöbö Kukwei nie ni mda mdaye. Ni mda mda tö raba ma kukwei nuai ya, ñakare ya, akwa ma raba juto biare Ngöbö kukwei niekäre. Amne ni mda tö dian makwe, amne makwe mäträ ni mda mda-btä. Erere arato, makwe ni mda mda kita nüne bäri Jesukrä amne, makwe diri metre ta ja moto jämenbti ietre abko tita niere mae. **3** Makwe nuendre,

ñobtä ñan angwane kä jatadi angwane, ni kwati ñan tö rabadi kukwe era Ngöböbtä ye kukwei nuai aise. Kukwe ño ño niaratre tö rabadi kukwei nuai, ye erere kräke dirikätre ngwarbe ngwarbe känändi kwati kwetre dirikäre jae ja mikakrä nuäre. **4** Erere arato, Ngöbö kukwei era metre abko btä rabaditre kä mikekä amne kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira ñakare era, ye aibebtä rabaditre ja däkwite. **5** Akwa ma abko, käre makwe töbika kuin metre ja käne amne makwe nünanka dite jabtä ja tare nika näire. Erere arato, ni mda mda, ie kukwe kuin Jesubtä gare ñakare abko ietre makwe mika gare amne sribi ño ño nuendre, ye makwe nuen kuin jökrä.

6 Ye abko makwe nuendre, ñobtä ñan angwane ti abko müre keta kebera Jesu mikabtä täte, aise ti kebera krüte ja-kän. **7** Ni rükä käta rüre kuin, ye kwrrere jire tikwe ja di mikaní sribikäre kuin Jesukrä. Sribi jökrä biani nuendre tie ti Dänkienkwe, ye abko tikwe nuenbärrera jökrä amne tikwe ja töi mikaní kwatibe Jesubtä, abti kä nüke mtare tie. **8** Ye mden kisete, ti krütadi angwane, ti Dänkien Jesu, Kritobo metre, käkwe sribi ütiä biandi kuin tie, käkwe ti mikadi kuin era metre. Ne ñan ti aibe ie, sribi ütiä biandi kwe amne, ni jökrä käta Jesu ngibiare kisere abko ie sribi ütiä biandi kwe amne mikadi kuin metre kwe arato.

Pablota jändrän kärere mrä Timoteoye

9 Timoteo, ma jata jötrö ti känti nete ja tuakäreta tibe, ie ti tö, **10** ñobtä ñan angwane Demas nämane tibe nete akwa, jändrän kä nebtä nämane tare bäri kwe, aise kä mikaninkä kwe tibtä, nikani juta Tesalónicate. Crescente abko nikani kä Galaciate amne Tito abko nikani kä Dalmaciate. **11** Aise Lucas aibe tä tibe nete. Timoteo, ma jata angwane, makwe Marcos ngwian siba jabe; ben ma jata, ñobtä ñan angwane Marcokwe ti die mikadre kri sribi Ngöböktä nete ruen tie, aise ma jata ben. **12** Tíquico abko tikwe juani juta Efesote. **13** Timoteo, ma jata angwane, dän ngetbo kä tibo kriere mikateba tikwe juta Troate, Carpo känti, ye ma jata ngwena tikrä. Erere arato, täräta mikaninte ruäre tikwe, ye ma jata ngwena tikrä amne, kabra btä obeja kwata sribebare täräre täräre tä mikaninte tikwe yete, ye ma jata ngwena jökrä tikrä, ie ti tö bäri.

14 Alejandro abko sribikä jändrän jierobtä, ye abko käkwe kukwe nuenbare käme krübäte ti rüere abko dokwäre ti Dänkien Jesukwe mikadi ja ngie nuen. **15** Mden kisete makwe mokre jabti Alejandro yebe arato, ñobtä ñan angwane kukwe kuinkuin Jesukristobtä dirita nikwe, ye rüere niarata rüre krübäte.

16 Timoteo, ti järababa kena kritobo romanobo ngwärekri

angwane, ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe kä mikakaba jökrä tibtä, aisetet ni rababa ñakare mda ja kwetaka ti do-kwäre. Akwa Ngöbökwe ñan ti mräkätre mika ja ngie nuen näre. **17** Ti mräkätre tödekaka Jesubti käkwe ti mikateba kai-be, akwa ti Dänkien Jesukwe ja di bianba tie, nitre ñakare israelitare tödekaka ñakare Jesubti näma yete, ye olate Jesu kukiwei kuin ni diantarikrä abko ti rabadre kädriere abkokäre. Ye ngwane ti Dänkien Jesu käkwe ti ükaba gata ngäniene, aisetet ye näire ti rüekwe ti müre ketaba ñakare. **18** Ne kwrere ti Dänkien Jesukwe ti ükadi käre jäandrän kämekäme ngäniene. Abti tä gobrane kä käinbtí, ye känti näin ti ngwena nüne jabe.

Ni Dänkien Jesu aibe käikita-drekä kärekäre ni jökräkwe. Abko kore se. Amen.

19 Timoteo, tita köbö kuin juen Priscilakrä, Aquilakrä amne Onesíforo mräkäkrä, ye makwe nie ietre tikrä. **20** Erasto abko rababa juta Corintote amne Trófimo abko rababa bren, abtä tikwe mikateba juta Miletote. **21** Timoteo, kä ñüre amne kä tibo, känenkri ma jata jötrö ti känti nete, ie ti tö. Ara-to ni mräkä tödekaka Jesubti Eubulo, Pudente, Lino, Claudia btä ni mräkä mda mda juta Roma nete käta köbö kuin juen makrä.

22 Ni Dänkien Jesukristo raba mabe amne Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Abko kore se. Ne ngörä.

Tärä Tikani Pablokwe Titokrä Tito

Pablo nämane ngite kä teri juta Romate, tikaninteta angwane, tärä ne tikani kwe Titoye. Kä 63-65 angwane, Pablokwe tärä ne tikani. Titokwe kukwe kuin Jesubtä mikani era Pablo köböire gare nie. Abti Tito namani sribikä siba Pablobye Timoteo kwrere.

Pablo nämane ngite, yebti tikaninteta kena angwane, niara btä Tito kákwe sribibare Cretate. Yebti Pablo nikani kä mdabti angwane, Tito mikani sribire ja täte kwe.

Mren Mediterráneote, kä butu krikri nämane ketabkä. Ne mden ketati kädianta Creta. Tito amne Pablo näire ni Cretabo kwati namani nüne käme krübäte.

Ye angwane abko, ni ño diandrekä sribikäre ni nitre tödekaka Jesubti jie ngwianka amne ni nitre jie ngwianka die mikaka kwrere abkobtä Pablokwe tärä ne tikani Titoye, niara töi diankäre. Erere arato, nitre nämane ja mike kukwe kuin Jesubtä rüere ye abko kukwe ötadre ño, abkobtä Pablokwe töi diani.

Mdakäre abko, dirikätre blo jatadi abko Pablokwe niebare arato. Kukwe ne mdenbtä abko tärä ne raba ni die mike mtare arato.

Pablota köbö ngwentari Titoye

1 Ti Pablo käta tärä ne tike mae Tito. Ti abko ni klabore Ngöbökwe amne Jesukristo kukwei ngwianka. Ngöbökwe ti mikani sribire kore ni dianinkä kwe jakrä die mikakäre tödeke kватibe jabti. Erere arato, kukwe era metre Ngöbötä dirita nunkwe rükadre gare ni dianinkä Ngöbökwe yeye, abkokäre Ngöbökwe ti mikani sribire. Kukwe era metre Ngöbötä ye tä ni die mike nüne Ngöbökrä. **2** Erere arato, nita tödeke Ngöbötä, ñobtä ñan angwane niara ngämi kä ne

dätere, känenkri ni dianinkä kwe jakrä, ye kákwe nünandi kärekarre ben niebare kwe. Ngöbö abko ja kukwei kite ñakare temen, aisete dre niebare kira kwe, ye erere rabadi bare. **3** Ngöbö kukwei kuin rabadre gare ni kwatiye abko köböi kitani Ngöbökwe, erere kai nükanina. Ye mden abko Ngöbö ni Diantarikä kákwe ti ara jire mikani dirire mtare.

4 Tito, nita tödeke ja kwrere Jesubti, aisete ni töita ketetibe. Ma ti ngobo tikwe kwrere. Ngöbö ni Rün nikwe amne Kristo Jesu ni Diantarikä raba ja moto mike kuin makrä, amne makwe

nüna jäme niaratre diebti, ie ti tö Tito.

Titokwe dre nuendre Cretate

5 Tito, tikwe ma mikateba kä butubti Cretate angwane, kukwe ükate ngämi, ye makwe ükadrete jökrä, abkokäre tikwe ma mikateba. Erere arato, nitre tödekaka Jesubti juta kwatirekwatire te, ye känti makwe ni mikadre niaratre jie ngwianka, tikwe nieba mae ye kwrere, abkokäre ma mikateba tikwe. 6 Nitre ni jie ngwianka abko ni nüne era metre, aiseite kukwe ñakare kwe, btä ni mda mda raba kite ngise abko ni krörö mika sribire makwe: Ni gure itibe mika sribire makwe. Erere arato, ngäbriänkä kwekwe käta tödeke Jesubti amne tä nüne kuin, aiseite ngäbäkre kwe diän diän amne dokwä ribi ribi ñan niedre btä. 7 Ngöbötä sribi kwe mike nitre ji ngwianka kisete, aiseite ni nüne era metre abko kákwe sribidre, ni mda mda ñan rabadre niara kite ngise abkokäre. Ne mdən kisete, ni tö bikabtä kri amne ni btä kukwe ñan matare abko ñan mikadre sribire. Erere arato, ni dröbaka, ni ngüdrekä ngwarbe ngwarbe amne ni ni ngökö ngwian diankrä jae abko ñan mika sribi ne nuene makwe arato.

8 Akwa ni ni Ngöbökwe jie ngwianka abko tärlera juto biare ni menteni kaen ngäbti ja juete amne tärlera kukwe kuinkuin tarere. Erere arato, ni töbikie kuin ja käne amne, nüne era

metre amne, nüne deme Ngöbökrä amne, ñan tä nakwen jötrö jändräñ jökrä jiebti, ni ye kwrere abko kákwe sribidre. 9 Mdakäre abko, Ngöbö kukwei metre dirbare nunkwe, ye abko ketadrete dime ja kisete angwane, rabadre dirire metre ni mda mdaye, niaratre die mikakäre. Erere arato, ni fiäkäkä blo Ngöbö Kukweibtä, ye tö diandre metre kwe, abkokäre Ngöbö kukwei era metre ketadrete dime ja kisete.

10 Ni nüne kore makwe mika sribire, ñobtä ñan angwane nitre kwati dokwä ribi ribi kukwe metre Jesubtä kräke abko tä näin kukwe ütiäte ñakare dirire amne, tä näin ni ngökö ngwarbe. Nitre ne ngätäite abko nitre israelita kwati tä näin dirire blo siba abko käta ja ñäräkrä mikamna ja kwatabtä nitre israelita kwrere nitre tödekaka Jesubtiye rabakäre metre Ngöbö ngwärekri, nieta kwetre.

11 Nitre ye abko kada ketadre dirikätre era metrekwe, ñobtä ñan angwane kukwe ñan diridre jire, ye abko tätre dirire ngwarbe. Ye mdən känti ni kwati kákwe ja töi kwitaninta ngwarbe kwäräkwärä mräkä kwekwe ben ngöi. Erere arato, tätre dirire blo ngwian diankäre jae ni ngökabti.

12 Ni ni ngökaka kore, mdənbtä abko ngöbö ngwarbe kukwei niekä kira nünanka Cretate kákwe niebare mräkä niara käite btä krörö: Ni nünanka Cretate käre tätre ni ngökö, jändräñ ngwarbe töi ñakare, kwrere jire

tätre nüne amne, tätre mröre ere, akwa neme trine ŋakare amne krenekrene arato, niebare kwe. **13** Ne abko, nitre Cretabo nämane nüne ſo abko erere niebare metre kwe btätre kore. Ne aisetekwe kuin diribare Jesubtä nunkwe, yebtä nitre Cretabo tödekaka Jesubti kákwe ja töi mikadre era metre, abkokäre ŋakä metre ngwärebta makwe. **14** Erere arato, nitre Cretabo tödekaka Jesubti kákwe ſan olo mikadre kukwe mikanintbe ngwarbe kirakira nitre israelitakwe yebtä, abkokäre makwe ŋakä ietre. Arato nitre kukwe era Jesubtä mikaka ngwarbe jae käta dre dre nuemna, ye ie nitre Cretabo tödekaka Jesubti kákwe ſan olo mikadre, abkokäre makwe ŋakä ietre. **15** Ye abko ni deme tödekaka Jesubti, kräke jändräns jökrä kuin deme, ſnobtä ſan angwane Ngöbökwé dätebare; akwa ni ŋakare tödekaka Jesubti abko kräke jändräns jökrä käme, jändräns ŋakare jire kuin deme kräke, ſnobtä ſan angwane niaratre abko töi diän amne, ja ruen ngite ŋakare ietre kukwe diän diänbtä. **16** Nitre dirikä blo ye abko, ie Ngöbö gare tätre niere, akwa tätre kukwe nuene kämekäme. Yebtä abko, Ngöbö gare ŋakare ietre bä mikata kwetre jabtä, ſnobtä ſan angwane jändräns jökrä käita neme käme btätre. Niaratre dokwä ribi ribi amne, tä Ngöbö mike täte ŋakare amne, jändräns kuin nuendre abko erere neme bare ŋakare ietre.

Dre diridre

2 1 Tito, Ngöbö Kukwei diridre ſo era metre, ye kwrere makwe diri abko krörö: **2** Ni brare unbretre unbretre ſan rankwa jötrö jändräns ngwarbe jiebti amne, töbika kuin ja käne kwe amne, niara rabadre ütiäte, abkokäre ŋuna kuin kwe ni mda mda okwäbti abko makwe diri ietre. Erere arato, Jesukristo kukwei mika era kwe amne, raba ni mda mda tarere ja moto kuinbiti. Erere arato, nane kukwe jata tare niara rüere angwane, nünanka dite kwe jabtä, makwe diri ietre Tito.

3 Ne kwrere arato, makwe diri krörö meri unbretre unbretre: Meri unbretre unbretre abko kákwe nünandre deme Ngöbö mikakäre ütiäte jae amne, ſian blita ngwarbe kwetre ni mda mdabtä. Erere arato, ſan dröba kwe amne, nünandre ſo kuin abko diri kwetre meri bati batiye abko krörö: **4** Meri bati gure gure kákwe brare kwe btä ngäbriänkä kwe taredre ſo, ye jiebti jie tika kwetre. **5** Mdakäre abko, meri bati gure gure kákwe töbika kuin ja käne ja ngibiakäre deme. Niaratrekwe ſan töbika ni brare mda mdabtä amne, ju ngibia kuin kwetre jakrä arato. Erere arato, ni mda mda die mika kwe amne, brare kwe kukwei mikadre täte kwe, ye jiebti meri unbretre unbretre kákwe jie tika. Meri bati gure gure kákwe nünandre kore, ni mda mdakwe ſan ŋakädre blo Ngöbö Kukwei rüere abkokäre.

6 Ne kwrere arato, ni bati bati abko kákwe töbikadre kuin ja käne abko jiebti makwe kita.
7 Akwa nünandre ño kuin, ye abko makwe nüna käne bā mikakäre nitre bati batiye. Ye erere, nünandre ño Ngöbö ngwärekrí rükadre gare ietre. Erere arato, ma rika dirire angwane, kukwe kuin ütiäte dirita ye kwrere makwe diri era metre ietre.
8 Erere arato, ni mda mdakwe fiān kukwe känändre ma rüere, abkokäre makwe kukwe era ere-re aibe diri. Ye ngwane, mun rüe rabadi ja gaire, fiobtä ñan angwane kukwe ñan kwandre ietre ñäkäkäre nitre tödekaka Jesubti ye rüere.

9 Mdakäre abko, nitre klabore, ye ye makwe diri krörö: Nitre klabore abko kákwe bkänkä kukwei mika täte jäandrän jökräbtä amne, ja moto mika jäme kwetre bkänkäkrä amne, ñan ja kweta kwetre bkänkäbe abko makwe diri ietre. **10** Erere arato, ni klabore ye bkänkäkwe tödekadre bti, abkokäre sribi nuen kuin era metre kwetre amne ñan jäandrän goidre kwetre kän abko makwe diri ietre. Ni klabore kákwe bkänkä mikadre ütiäte kore ne ngwane, kukwe dirita nunkwe Ngöbö ni Diantarikäbtä rabadi tuen bā nuäre ietre.

11 Nitre tödekaka Jesubti kákwe nünandre kore, fiobtä ñan angwane Ngöbökwe jäandrän kuin nuenbare ja moto kuinbti nikrä, mden köböire tā biare ni jökrä dentari. **12** Ngöbökwe jäandrän kuin nuenbare ja moto

kuinbti nikrä, ye käta kukwe krörö mike gare nie: Jändrän jökrä Ngöbö rüere, ye nikwe kitadre jökrä temen amne, kukwe kämekäme kä nebtä, ye nikwe ñan nuendre mda, akwa nikwe töbikadre kuin ja käne. Erere arato, nikwe ja töi mikadre kwtibe nünakäre deme Ngöbökrä käne ngwane. **13** Nikwe nünandre kore Jesukristo ngibiare ngäbti kwärä. Jesukristo abko Ngöbö nikwe amne ni Diantarikä nikwe. Niara ara rükadita kä trå ngwente angwane, kä rabadi nuäre nibtä, abkobti nita tödeke aune nita ngibiare kisere. **14** Jesukristokwe ja biani müre ketadre ni kräke ni kökatarikäre Ngöbökrä, nikwe ñan kukwe diän diän nuendre mda abkokäre. Erere arato, ni ngite kukwe kämente diankakrä jökrä nibtä amne, ni rabadre juta jen kwe amne ni rabadre töbike jäandrän kuin nue-ne, abkokäre ja biani müre ketadre kwe nikrä.

15 Kukwe ye abko, makwe diridre. Makwe ni mda mda die mika kukwe ne mike täte. Erere arato, Ngöbö diebti makwe fiäkä ni kukwe kämekäme nuenkäye, fiobtä ñan angwane Ngöbökwe ma mikani ji dokwätä, aisetekwe makwe ñan ni mda tuemetre ma mike ngwarbe jae.

Nitre tödekaka Jesubti kákwe jäandrän kuin nuendre

3 **1** Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti, ye kákwe gobran amne kritobo mika ütiäte jae amne kukwei mika täte

kwetre. Erere arato, tädre biare jändrän kuin nuene. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre. 2 Mdakäre abko, ñan blitadre ngwarbe ni mda mdabtä kwetre. Erere arato, ñan rüdre ni mda mdabe akwa, nünandre jäme kwetre ni mda mdabe. Erere arato, ni mdakwe kukwe nuendre blo rüere angwane, ja ngie mikadre ñakare kwetre amne, ja getadre jäme ni jökräbe kwetre. Ne abko, makwe ngwianta töre käre ietre arato Tito. 3 Ngöbö gare ñakare nie angwane, ni töi ñakare, kwrere jire ni nämane nüne amne, ni nämane ja dokwä mike ribi Ngöbökrä. Arato kukwe ngwarbe diri nämane nie abko jiebti ni nämane näin ngwarbe siba amne jändrän kämekäme bätäkä ngwarbe abko mdei nämane nie, erere ni nämane nuene. Mdakäre abko, ni nämane töbige blo ni mda mdabtä amne jändrän ni mdakwe, ie ni tö nämane nebe jakrä. Erere arato, ni nämane bätä ngwen jökrä jabtä kwärikwäri.

4 Akwa Ngöbö ni Diantarikä käkwe jändrän kuin nuenbare nikrä amne ni jökrä tarebare kwe abko mikani gare kwe nie, ye ngwane 5 ni dianintari kwe. Ye abko, ñan nikwe jändrän kuin nuenbare, abko ütiäre Ngöbökwé ni dianintari, akwa ni nämane ruentari tare ie, aise te ni dianintari kwe. Ye ngwane ni nämane käme jändrän dobrore kwrere kukwe kämekäme kisete angwane, ni därebareta bobukäre Ngöbö Üai Deme köböire angwane,

Ngöbökwé ni jükaninte kuin merebe ja Üai Deme köböire. 6 Ni dianintari kwe angwane, Jesukristo ni Diantarikä, köböire Ngöbökwé ja Üai Deme biani täte jökrä nie ja moto kuinbti. 7 Ngöbökwé ni dianintari angwane, niara nämane ni tare re. Yebtä ni ngite ñakare mda ja ngwärekri niebare kwe ja moto kuinbti abko köböire ni rabadre neme ngobo jen kwe abkokäre. Ye mdenbtä Ngöbökwé ni mikadi nüne kärekäre, yebti ni raba tödeke kwatibe mtare. 8 Kukwe ne abra kukwe era metre, aise te nitre tödekaka Jesubti, ye ben makwe blita käre kukwe nebtä, ie ti tö, ñobtä ñan angwane kukwe ne abko kukwe kuin ni jökrä kräke, aise te nitre tödekaka Ngöböbtä tädre biare jändrän kuin nuene, abkokäre makwe bli ta käre ben kukwe nebtä.

9 Akwa kukwe mda abko ngwarbe amne tä ni die mike ñakare, aise te kukwe ni mräkä kirakirabtä amne Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye nuendre nie, yebtä makwe ñan ja kweta, ñobtä ñan angwane kukwe ngwarbe ütiäre ñakare btä nita ja kwete, abtä rüta nikken jabe kwärikväri. 10 Akwa nitre tödekaka Jesubti ngätäite, nireta ja kwete kukwe ngwarbe yebtä amne tä nitre tödekaka Jesubti töi mike romon jakrä kwärikväri, ye abko ie makwe ñäkä batí, bobu töi diankäre. Akwa nebti ma ñan kukwe mika täte kwe ne ngwane, ñan rikadre mda gätäbtä nitre tödekaka Jesubti yebe abko

makwe nie ie, 11 fiobtä ñan angwane ni ye abko töi ñakare metre amne, kukwe nuenta kämekäme kwe arabe käta niara mike ngite Ngöbö ngwärekri.

Pablota kukwe mrä niere Titoye

12 Tito, tikwe Artemas ya o Tíquico juandi ma känti Cretate yete, niaratre nibu ne mden raba ma känti angwane, ma jata jötrö juta Nicópolite ti ngäbti ja tua-käre tibe, fiobtä ñan angwane käñüre näire ti tö nünai juta Nicópolite aisete. 13 Arato Zenas, ni blitaka ni mdakrä kritobo ngwärekri, btä Apolos, ye jata nikenta angwane, ma btä nitre tödekaka

Jesubti käkwe die mika. Munkwe jändrän bian täte ietre, ñan ja tare nikadre kwetre abkokäre, 14 fiobtä ñan angwane nirekwe jändrän ñakare, ye abko nitre tödekaka Jesubti käkwe ja töiti-kadre jändrän kuin nuene ni die mikakäre. Ne kwrere nitre tödekaka Jesubti käkwe ñan nünandre ngwarbe abkokäre. 15 Nitre tödekaka Jesubti jökrä tä tibe nete käta köbö kuin juen mae Tito. Erere arato, nire nire käta nun tarere ma känti yete, ye kräke nunta köbö kuin juen arato.

Ngöbö raba ja moto mike kuin mun jökrä kräke. Ne abko kore. Ne ngörä.